

Raport o stanie Gminy Jelcz-Laskowice

za rok

2022

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1 Podstawa prawna	4
1.2 Metodyka opracowania	5
1.3 Struktura dokumentu	6
1.4 Wykaz źródeł.....	7
1.5. Charakterystyka Gminy Jelcz-Laskowice.....	8
1.6 Gmina Jelcz-Laskowice w liczbach w latach 2017-2021.....	10
2. Sytuacja w Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 r.....	18
2.1 Wykonanie uchwał Rady Miejskiej	18
2.2 Polityka finansowa	19
2.3 Polityka inwestycyjna.....	24
2.3.1 Inwestycje gminne.....	24
2.3.2 Inwestycje realizowane przy udziale środków zewnętrznych	28
2.4 Sytuacja gospodarcza.....	33
2.5 Sytuacja demograficzna	33
2.6 Oświata, kultura, sport	33
2.6.1 Oświata.....	33
2.6.2 Kultura	41
2.6.3 Sport	45
2.7 Pomoc społeczna i ochrona zdrowia.....	46
Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	47
Opieka zdrowotna	48
2.8 Informacja o obcokrajowcach na terenie Gminy Jelcz-Laskowice.....	50
2.9 Budżet obywatelski.....	53
2.10 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe	54
2.11 Działania na rzecz bezpieczeństwa	57
Bezpieczeństwo publiczne.....	57
Bezpieczeństwo pożarowe	58
Bezpieczeństwo powodziowe	59
2.12 Analiza bieżącego utrzymania dróg	60
2.13 Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów.....	61
2.14 Ochrona środowiska	64
Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie gminy Jelcz-Laskowice	64
Dystrybucja węgla w 2022 r.	65
Realizacja Programu usuwania azbestu z terenu gminy Jelcz-Laskowice	65
4. Podsumowanie.....	65
4.1 Wnioski	65
4.2 Rekomendacje	67

1. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi podsumowanie działań realizowanych przez samorząd Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 r. Raport pozwala na ocenę sytuacji gminy, stanowiąc ważne narzędzie służące do monitoringu i ewaluacji lokalnej polityki rozwoju. Jest to już piąta edycja raportu przygotowana w zbliżonej formie tak, aby możliwa była analiza porównawcza poszczególnych informacji dotyczących stanu gminy.

Z formalnego punktu widzenia raport jest podstawą do przeprowadzenia w ramach sesji Rady Miejskiej debaty, a w jej konsekwencji głosowanie nad udzieleniem wotum zaufania Burmistrzowi. Oprócz funkcji sprawozdawczo-informacyjnej, pozwala na włączenie społeczne mieszkańców gminy poprzez ustawowy mechanizm debaty nad raportem. Biorąc pod uwagę specyfikę dokumentu, w kolejnych podrozdziałach podano podstawy prawne, metodologię opracowania, strukturę dokumentu oraz wykaz źródeł wykorzystanych do opracowania raportu. Pod koniec pierwszej części dokumentu zawarto wykaz podstawowych wskaźników za lata 2017-2021 ukazujących sytuację społeczno-gospodarczą Gminy Jelcz-Laskowice w ostatnich latach.

1.1 Podstawa prawna

Raport o stanie gminy należy przygotować do końca 31 maja bieżącego roku na mocy art. 28aa wprowadzonego do ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583). Wzmiankowany artykuł 28aa ustawy o samorządzie gminnym został wprowadzony ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130, 1349.). Wskazane akty prawne definiują procedurę przeprowadzenia prac nad raportem:

1. Wójt (burmistrz) co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta (burmistrza) w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.
3. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.
5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.

6. W debacie nad raportem o stanie gminy mogą zabierać głos mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
- w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 20 osób;
  - w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 50 osób.
- Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który została zwołana sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności zgłoszeń otrzymanych przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.
7. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi (burmistrzowi) wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi (burmistrzowi) wotum zaufania.
8. W przypadku nieudzielenia wójtowi (burmistrzowi) wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta (burmistrza).

W kontekście uwarunkowań Gminy Jelcz-Laskowice należy zwrócić uwagę na to, że:

1. Mieszkańcy chcący zabrać głos w debacie nad raportem o stanie gminy zobligowani są do przekazania przewodniczącemu Rady Miejskiej pisemnego zgłoszenia popartego podpisami co najmniej 50 osób.
2. Aktualnie Gmina Jelcz-Laskowice nie dysponuje uchwałą w sprawie określenia szczegółowych wymagań odnośnie raportu o stanie gminy. Rekomenduje się jednak by był on syntetyczny, czytelny i przejrzysty oraz miały podobną strukturę do raportów wcześniejszych tak, aby umożliwić porównywanie danych w nich zawartych.

1.2 Metodyka opracowania

W celu opracowania raportu w pierwszej kolejności dokonano analizy danych zastanych udostępnionych publicznie na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego i gminy. Następnie zweryfikowano informacje przesłane przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz przeprowadzono analizę jakościową.

1	Analiza danych dostępnych w statystyce publicznej (tj. w Banku Danych Lokalnych GUS). Zebrane dane posłużyły do zarysowania tła przemian społeczno-gospodarczych w Gminie Jelcz- Laskowice. Ze względu na specyfikę działania statystyki publicznej granicznym momentem dostępności danych był 2021 r. Brakujące informacje uzupełniono danymi z zasobów Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.
2	Analiza danych pozyskanych ze sprawozdań, baz i raportów Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, w tym również podlegających publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje te były kluczowe z punktu widzenia istoty raportu i pozwoliły na prezentację działań i efektów w poszczególnych obszarach zadań samorządu. Skoncentrowano się tu na rzeczowej realizacji gminnych dokumentów planistycznych oraz rzeczowej realizacji zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.
3	Analiza jakościowa. W proces badawczy zaangażowano osoby odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych polityk lokalnych. W trakcie opracowywania kontaktowano się z poszczególnymi referatami i jednostkami organizacyjnymi gminy. Z przedstawicielami samorządu zostały przeprowadzone wywiady umożliwiające dokonanie jakościowej oceny działania gminy w 2022 r. Stanowiły one podstawę formułowania wniosków i rekomendacji wpisujących się w faktyczny kontekst i uwarunkowania Gminy Jelcz-Laskowice.

1.3 Struktura dokumentu

Treść raportu bezpośrednio odnosi się do zadań nałożonych na samorząd gminny art. 7.1. ustawy z 8 marca 1990 r., zgodnie z którym zadania własne obejmują sprawy:

1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
4. działalności w zakresie telekomunikacji;
5. lokalnego transportu zbiorowego;
6. ochrony zdrowia;
7. pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
8. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
9. gminnego budownictwa mieszkaniowego;
10. edukacji publicznej;
11. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
12. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;

13. targowisk i hal targowych;
14. zieleni gminnej i zadrzewień;
15. cmentarzy gminnych;
16. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
17. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
18. polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
19. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
20. promocji gminy;
21. współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535, 2490 z 2022 r. poz. 857.);
22. współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na potrzeby raportu zadania realizowane przez gminę pogrupowane zostały w czternaście bloków tematycznych. W opisie struktura każdego z nich jest podobna i zawiera:

- krótką charakterystykę sytuacji w danym obszarze wraz z analizą danych,
- spostrzeżenia stanowiące podsumowanie sytuacji w danym obszarze i podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie prowadzenia polityk w każdym z nich.

1.4 Wykaz źródeł

- Bank Danych Lokalnych - Główny Urząd Statystyczny – dane wykorzystane w podrozdziale 1.6,
- Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Jelcz-Laskowice z organizacjami pozarządowymi w roku 2022,
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jelcz-Laskowice za rok 2022,
- Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Jelcz-Laskowice za 2022 rok,
- Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice w roku szkolnym 2021/2022,

- Wieloletnia Prognoza Finansowa i Wykonanie Budżetu Miasta i Gminy Jelcz Laskowice za 2022,
- Sprawozdanie roczne MGOPS udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za 2022 r.,
- Informacja opisowa z wykonania budżetu za 2022 rok przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach,
- Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jelczu-Laskowicach za 2022 r.,
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Miejsko – Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji za okres 01.01-31.12.2022 r.,
- Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jelczu-Laskowicach w 2022 r.
- Informacja dotycząca opieki zdrowotnej na terenie gminy Jelcz-Laskowice, zakresu świadczonych usług medycznych i ich dostępności oraz wyników finansowych spółki gminnej w 2022 r.

1.5. Charakterystyka Gminy Jelcz-Laskowice

Gmina Jelcz-Laskowice to gmina miejsko-wiejska, która wchodzi w skład powiatu oławskiego i graniczy z gminą Oława oraz z gminami Czernica, Oleśnica, Bierutów, Namysłów i Lubsza. W skład gminy wchodzi 15 wsi oraz miasto Jelcz-Laskowice. Gmina zajmuje powierzchnię 16 810 hektarów (168,1 km²), co stanowi 32% powierzchni powiatu. Miasto Jelcz-Laskowice zajmuje 1 760 ha (17,6 km²), tj. ok. 10,5% terenu gminy. Obszar gminy położony jest w całości w dorzeczu Odry i jej dopływów: Smortawy, Młynówki Jeleckiej i Widawy. Lasy i grunty leśne stanowią ponad 32% powierzchni gminy. Na jej obszarze znajduje się rezerwat przyrody „ŁACHA JELCZ”, usytuowany w pobliżu Osiedla Jelcz w starorzeczcu rzeki Odry. Gmina położona jest w odległości około 25 km od Wrocławia w kierunku południowo - wschodnim, 20 km od Oleśnicy w kierunku południowym i 12 km na północ od najbliższego miasta - Oławy. Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe: nr 277 relacji Opole Groszowice – Wrocław Brochów, nr 292 relacji Jelcz Miłoszyce – Wrocław Osobowice, a także dwie drogi wojewódzkie: nr 455 i nr 396. Poniżej przedstawiono sołectwa należące do gminy:

1. Brzezinki	6. Grędzina	11. Miłocice
2. Biskupice Oławskie	7. Kopalina	12. Miłocice Małe
3. Chwałowice	8. Łęg	13. Nowy Dwór
4. Dębina	9. Minkowice Oławskie	14. Piekary
5. Dziuplina	10. Miłoszyce	15. Wójcice

Władze gminy

Burmistrz	Bogdan Szczęśniak
Z-cy burmistrza	Romuald Piórko, Marek Szponar
Sekretarz	Dariusz Koprowski
Skarbnik	Elżbieta Harań-Klimek
Rada Miejska	
Przewodnicząca	Beata Bejda
Wiceprzewodniczący	Krzysztof Woźniak
Wiceprzewodniczący	Ireneusz Stachnio
Radni	Tadeusz Babski, Aleksandra Czernik, Łukasz Dudkowski, Janina Hernas, Robert Jadczak, Joanna Kamińska, Karolina Kolado, Julian Kozłowski, Weronika Kuszyk, Stanisław Łukasik, Wincenty Marchewski, Jacek Mikołajczyk, Michał Pakosz, Tomasz Rygielski, Piotr Stajszczyk, Marek Starczewski, Michał Wolski, Jacek Załubski

1.6 Gmina Jelcz-Laskowice w liczbach w latach 2017-2021

Tabela 1 Gmina Jelcz-Laskowice w liczbach w latach 2017-2021

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa		2018	2019	2020	2021	Dynamika
					Rok	Wartość	Wartość	Wartość	Wartość	Wartość	
DEMOGRAFIA											
1	Liczba ludności ogółem	Wskaźnik obrazuje liczebność populacji	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	23 269	23 286	23 292	23 658	23 636	1,6%
	Obszar miejski					15 867	15 792	15 745	15 412	15 234	-4,0%
	Obszar wiejski					7 402	7 494	7 547	8 246	8 402	13,5%
2	Urodzenia żywe	Zmienna wskazuje roczną liczbę urodzeń	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	262	219	223	214	216	-17,6%
3	Zgony ogółem	Zmienna wskazuje roczną liczbę zgonów	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	210	201	206	227	232	10,5%
4	Przyrost naturalny	Wskaźnik obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Wartość dodatnia, świadczy o wzroście liczebności populacji natomiast ujemna o tzw. ubytku naturalny.	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	52	18	17	-13	-16	-130,8%
5	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wartość wskaźnika została obliczona na podstawie stosunku wartości przyrostu naturalnego do liczby mieszkańców	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	2,2	0,8	0,7	-0,6	-0,7	-130,4%
6	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika obrazuje zmiany demograficzne w danej populacji (starzenie się lub reprodukcję populacji)	%	Bank Danych Lokalnych	2017	60	62,6	65,9	68,8	71,6	19,3%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa	2018	2019	2020	2021	Dynamika	
7	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	2017	18,6	18,5	18,6	18,9	19,1	0,5 pp.
	Obszar miejski					18,6	18,5	18,6	18,9	19,1	0,5 pp.
	Obszar wiejski					18,3	18,1	18,2	17,5	17,5	-0,8 pp.
8	Udział ludności w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	2017	19,4	19,3	19,6	21,6	22,1	2,7 pp.
	Obszar miejski					62,5	61,5	60,3	59,2	58,3	-4,2 pp.
	Obszar wiejski					62,4	61,1	59,6	58,7	57,6	-4,8 pp.
9	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej lat, dla mężczyzn 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	2017	62,7	62,4	61,8	60,2	59,4	-3,3 pp.
	Obszar miejski					18,9	20	21,1	21,8	22,6	3,7 pp.
	Obszar wiejski					19,3	20,8	22,3	23,8	24,9	5,6 pp.
MIGRACJE											
10	Saldo migracji wewnętrznych	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu wewnętrznego (w granicach RP)	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	15	-33	-6	-28	-10	-166,7%
	Obszar miejski					-72	-113	-63	-127	-164	127,8%
	Obszar wiejski					87	80	57	99	154	77,0%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa	2018	2019	2020	2021	Dynamika	
11	Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu w granicach RP przedstawiona w stosunku do liczebności danej populacji	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	0,6	-1,4	-0,3	-1,2	-0,4	-166,7%
	Obszar miejski					-4,5	-7,1	-4	-8,2	-10,7	137,8%
	Obszar wiejski					11,8	10,8	7,6	12,1	18,5	56,8%
GOSPODARKA											
12	Liczba podmiotów gospodarczych	Zmienna wskazuje liczbę podmiotów gospodarczych w gminie	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	2 256	2 288	2 360	2 483	2 621	16,2%
13	Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	Zmienna opisuje stosunek liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	97	98	101	105	111	14,4%
	Obszar miejski					102	102	105	111	116	13,7%
	Obszar wiejski					87	91	95	93	101	16,1%
14	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	83	77	86	84	101	21,7%
15	Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	62	64	60	28	44	-29,0%
SEKTOR OBYWATELSKI											
16	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje	Zmienna obrazuje liczbę podmiotów sektora	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	3,4	3,4	3,5	3,6	3,7	9,9%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa	2018	2019	2020	2021	Dynamika
	społeczne na 1000 mieszkańców	obywatelskiego w stosunku do liczby mieszkańców								
	Obszar miejski				2,8	2,9	3,1	3,5	3,6	30,3%
	Obszar wiejski				4,6	4,4	4,2	3,9	3,8	-17,0%
17	Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby podmiotów sektora obywatelskiego	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017 0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	-43,3%
GOSPODARKA ODPADAMI										
18	Odpady selektywnie zebrane w ciągu roku ogółem	Wskaźnik prezentuje masę odpadów zebranych selektywnie (z podziałem na materiały z których zostały wytworzone) w ciągu roku	tony	Bank Danych Lokalnych	2017 1 538	1 398	1 898	2 189	3 778	145,7%
19	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	Zmienna obrazuje odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów	%	Bank Danych Lokalnych	2017 16,0	14,6	18,5	22,6	32,9	16,9 pp.
20	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca	Wskaźnik obrazuje dynamikę masy zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca	kg	Bank Danych Lokalnych	2017 349,0	352,3	358,8	316,2	326,5	-6,4%
CZYTELNICTWO										
21	Biblioteki i filie	Wskaźnik prezentuje liczbę bibliotek wraz z filiami na terenie gminy Marki	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017 4	4	4	4	4	0,0%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa		2018	2019	2020	2021	Dynamika
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Zmienna prezentuje dynamikę liczby czytelników w stosunku do liczby ludności	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	109	114	115	119	122	11,9%
23	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	Wskaźnik obrazuje zaangażowanie w czytelnictwo, wyrażone liczbą książek wypożyczonych przez statystycznego czytelnika	wol.	Bank Danych Lokalnych	2017	22	22	23	22	24	9,5%
24	Czytelnicy w ciągu roku	Zmienna prezentuje dynamikę liczby osób wypożyczających książki	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	2 530	2 646	2 678	2 806	2 893	14,3%
OŚWIATA											
25	Oddziały w szkołach	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby oddziałów (klas) we wszystkich placówkach oświatowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	88	102	104	101	106	20,5%
26	Uczniowie	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	1 799	2 048	2 116	2 107	2 182	21,3%
27	Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział	Wskaźnik prezentuje przeciętną liczbę uczniów przypadającą na oddział (klasę)	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	20	20	20	21	21	0,7%
28	Współczynnik skolaryzacji netto (szkoła podstawowa)	Współczynnik skolaryzacji netto to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby	%	Bank Danych Lokalnych	2017	93,9	95,2	97,3	97,8	96,3	2,4 pp.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa	2018	2019	2020	2021	Dynamika	
		ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.									
PROGRAM 500+											
29	Przeciętna miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie	Wskaźnik obrazuje liczbę rodzin korzystających ze świadczenia socjalnego Rodzina 500+	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	1 439	1 444	-	-	-	
30	Liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	Wskaźnik prezentuje liczbę dzieci na które przysługuje świadczenie Rodzina 500+	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	2 064	2 075	-	-	-	
31	Wydatki na świadczenia wychowawcze	Wskaźnik prezentuje łączną kwotę wydatkowaną na świadczenie Rodzina 500+ w ciągu roku	zł	Bank Danych Lokalnych	2017	12 740 207	13 291 733	18 816 085	25 887 809	26 253 738	106,1%
OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I ŚRODOWISKOWYCH POMOCY SPOŁECZNEJ											
32	Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby rodzin pobierających zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się nakłady finansowe konieczne do poniesienia na pomoc społeczną	rodz.	Bank Danych Lokalnych	2017	388	417	759	253	185	-52,3%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa		2018	2019	2020	2021	Dynamika
33	Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – ogółem	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby dzieci, na które rodzice pobierają zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się obciążenie nakładami finansowymi na pomoc społeczną	os.	Bank Danych Lokalnych	2017	792	889	636	552	423	-46,6%
34	Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	Wskaźnik prezentujący potrzeby w zakresie wsparcia finansowego dzieci do lat 17 w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w tym wieku	%	Bank Danych Lokalnych	2017	17,3	19,5	13,5	11,6	8,9	-8,4 pp.
35	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	gosp.	Bank Danych Lokalnych	2017	473	438	418	394	363	-23,3%
OCHRONA ŚRODOWISKA											
36	Liczba pomników przyrody	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby pomników przyrody, jego spadek może świadczyć o problemach środowiskowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	2017	10	10	10	10	10	0,0%
37	Liczba korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	%	Bank Danych Lokalnych	2017	79,9	79,9	79,9	78,6	77,5	-3,1%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa		2018	2019	2020	2021	Dynamika
38	Zużycie wody ogółem	Zmienna obrazuje dynamikę gospodarowania wodą wyrażoną w dekametrach sześciennych (1 dam ³ = 1 000 m ³)	dam ³	Bank Danych Lokalnych	2017	1 222	1 323	1 436	1 215	1 242	1,7%
39	Zużycie wody na jednego mieszkańca	Wskaźnik obrazuje przeciętne zużycie wody przez jednego mieszkańca w metrach sześciennych (m ³)	m ³	Bank Danych Lokalnych	2017	52,7	56,8	61,6	51,3	52,6	-0,2%

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, 2023 r.

2. Sytuacja w Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 r.

2.1 Wykonanie uchwał Rady Miejskiej

Według danych udostępnionych na stronie internetowej miasta wynika, że w 2022 r. Rada Miejska podjęła 129 uchwał – nieco więcej niż w roku poprzednim (117). W I połowie roku podjęto najwięcej uchwał (71).

Tabela 2 Liczba uchwał Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach w 2022 r.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
Liczba uchwał	18	7	18	8	10	10	10	0	15	8	12	13	129

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Jelcz-Laskowice.

Poniższa tabela przedstawia zakres tematyczny podejmowanych uchwał. Należy jednak zaznaczyć, że zakwalifikowanie tematyczne jest autorskie, a część uchwał obejmuje szerszy zakres tematyczny niż ten przedstawiony w tabeli.

Tabela 3 Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 r.

Rodzaj	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
Finansowe	7	2	5	2	5	3	3		10	4	9	7	57
Gospodarowanie mieniem gminnym		1		1	4		3					2	11
Ochrona środowiska i gospodarka komunalna									1	1			2
Organizacja	7		1	1		1	2				1	1	14
Oświata						3			2				5
Pomoc społeczna			4			1			1	1		1	8
Sektor obywatelski		0	2	1					1		1		5
Zagospodarowanie przestrzenne		1	1										2
Inne	4	3	5	3	1	2	2			2	1	2	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Jelcz-Laskowice.

W 2022 r. większość uchwał Rady Miejskiej w Mieście i Gminie Jelcz-laskowice dotyczyła kwestii finansowych takich jak m.in.: zmiany w wieloletniej prognozie finansowej, zmiany stawek cen i opłat, dotacji dla innych samorządów. Kolejną liczną kategorią to uchwały „inne” – dotyczące zmian nazw ulic, skarg na pracowników Urzędu Miejskiego itp. Trzecią liczną kategorię uchwał obejmowały sprawy organizacyjne, związane ze zmianami obowiązujących regulaminów, organizacją pracy urzędu.

Wśród istotniejszych uchwał można wymienić te dotyczące:

❖ Oświaty:

- Uchwała nr LI.462.2022 z dnia 30.09.2022 w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Jelcz-Laskowice

- Uchwała nr XLVIII.438.2022 z dnia 30.06.2022 r. w sprawie utworzenia Gminnego Żłobka w Jelczu-Laskowicach
- ❖ Finansów:
  - Uchwała nr L.456.2022 z dnia 12.09.2022 w sprawie zmiany uchwały nr XXXI.273.2021 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 26.02.2021 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego
- ❖ Organizacji:
  - Uchwała nr XLVIII.434.2022 z dnia 30.06.2022 r. w sprawie Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia
- ❖ Sektora obywatelskiego:
  - Uchwała nr XLVI.421.2022 z dnia 29.04.2022 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami przysiółka Celina w przedmiocie wyrażenia opinii co do zmiany typu miejscowości;
  - Uchwała nr XLV.403.2022 z dnia 31.03.2022 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice dotyczących realizacji projektu pod nazwą: "Budżet Obywatelski w Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice w 2023 r."

2.2 Polityka finansowa

Niniejszy rozdział koncentruje się na realizacji budżetu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice za 2022 r. Podstawę analizy stanowią dokumenty udostępnione przez Urząd Miasta i Gminy dotyczące planu i wykonania budżetu w rozbiciu na różne kategorie oraz budżetu w układzie wieloletniej prognozy finansowej stanowiącej instrument wieloletniego planowania finansowego w JST.

Budżet miasta i gminy za 2022 r. został przyjęty zgodnie z Uchwałą Nr XLII.368.2021 z dnia 30.12.2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na 2022 rok. Zmiany planu dochodów i wydatków dokonane zostały na podstawie 14 uchwał Rady Miejskiej. Poniższa tabela przedstawia informacje finansowe ukazujące stan finansów Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 r.

Tabela 4 Wykonanie budżetu miasta i gminy Jelcz-Laskowice za 2022 r. [zł]

Wyszczególnienie	Plan 2022 r.	Wykonanie 2022 r.	% wykonania
Wykonanie dochodów (w tym dynamika PIT, PN) i wydatków			
Dochody ogółem, w tym:	152 237 795,15	163 895 393,36	107,7%
Wpływy z podatku od nieruchomości, w tym:	27 302 590,00	35 719 065,20	130,8%
- Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	21 200 000,00	29 716 160,00	140,2%
- Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych	6 102 590,00	6 002 905,20	98,4%
Wpływy z podatku dochodowego ogółem, w tym:	34 486 024,33	34 485 445,75	100,0%
- Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	30 892 213,33	30 892 213,33	100,0%
- Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	3 593 811,00	3 593 232,42	100,0%
Wydatki ogółem	176 935 354,15	150 105 319,19	84,8%
Wydatki bieżące	133 754 328,09	118 171 503,58	88,3%
Wydatki majątkowe	43 181 026,06	31 933 815,61	74,0%
Wynik (nadwyżka/deficyt) operacyjny			
Wynik budżetu	-24 697 559,00	13 790 074,17	-
Wynik operacyjny	6 593 838,97	32 814 655,96	-
Dotacje pozyskane spoza budżetu gminy			
Dotacje celowe na realizację zadań finansowanych z udziałem środków europejskich	7 952 549,71	7 930 600,19	99,7%
Dotacje celowe na realizację zadań inwestycyjnych pozyskane z innych źródeł	2 308 811,68	2 263 004,53	98,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Budżet za 2022r. został wykonany po stronie dochodów w kwocie ponad 163 mln zł oraz po stronie wydatków w kwocie ponad 150 mln zł. Oznacza to, że budżet zamknął się wynikiem dodatnim w wysokości 13,7 mln zł, gdy prognozowany był deficyt budżetowy sięgający 24,6 mln zł. Biorąc pod uwagę 2021 r., dochody budżetu wzrosły o 17 mln zł, a wydatki o ponad 9 mln zł.

Dochody własne gminy stanowiły 56,88% w dochodach ogółem – to o 3,27 pp. więcej niż w roku poprzednim. Wskazuje to na rosnącą samodzielność gminy w sprawach finansowych – im wyższy udział dochodów własnych tym większa niezależność finansowa JST. Największy udział w dochodach własnych miał podatek dochodowy od osób fizycznych stanowiący 33,1% oraz podatek od nieruchomości (38,3%). Analiza budżetu wskazuje, że udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 21,27% w 2022 r.

Tabela 5 Informacja finansowa dla miasta i gminy Jelcz-Laskowice za rok 2022

Wyszczególnienie	2022 r.
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	56,88%
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	21,27%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli dotyczącej wykonania budżetu, dochody ogółem stanowiły 107,7% dochodów planowanych. Wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych udało się zrealizować w 100%. Wpływy z podatku od nieruchomości stanowiły 130,8% zaplanowanych wpływów z tego tytułu. W 2022 r. zdecydowanie wyższe od planowanych odnotowano wpływy z m.in.:

- ❖ Odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (997,5%);
- ❖ Podatku od czynności cywilnoprawnych (564,6%);
- ❖ Podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej (504,4%);
- ❖ Podatku od spadków i darowizn (390,2%);
- ❖ Wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (155,5%).

Wydatki budżetowe wykonano w 84,8%, z czego wydatki bieżące zostały zrealizowane w 88,3%, a wydatki majątkowe w 74,0%. Biorąc pod uwagę strukturę wydatków gminy, w 2022 r. największe kwoty przeznaczono na dział związany z Oświatą i wychowaniem (34,6%), Rodziną (13,4%) oraz administrację publiczną (9,2%). Wśród najbardziej kosztownych inwestycji w 2022 r. (według załącznika inwestycyjnego) znalazły się takie projekty jak m.in.:

- ❖ Przebudowa ul. Tymienieckiego i ul. Zielonej: 6 000 000 zł;
- ❖ Budowa żłobka i przedszkola w Jelczu-Laskowicach jako demonstracyjnego budynku użyteczności publicznej: 5 741 858 zł;
- ❖ Przebudowa ul. Piastowskiej i ul. Partyzantów: 3 000 000 zł;
- ❖ Przebudowa dróg na osiedlu Europejskim: 2 100 000 zł;
- ❖ Rozbudowa szkoły podstawowej na Osiedlu Laskowice: 2 000 000 zł;
- ❖ Rewaloryzacja Parku: 1 750 000 zł;
- ❖ Rozwój e-usług publicznych w Gminie Jelcz-Laskowice: 1 648 516 zł;
- ❖ Budowa kanalizacji sanitarnej w Minkowicach Oławskich: 1 300 000 zł;
- ❖ Remont drogi gminnej - ulicy Belgijskiej w Jelczu-Laskowicach – FDS: 1 100 000 zł.

Poniżej zaprezentowano prognozę wskaźników obliczonych zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Jak wskazują obliczenia w żadnym roku prognozy limit nie zostaje przekroczony, co świadczy o prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Tabela 6 Prognoza limitu zadłużenia na najbliższe lata (wzór z art. 243)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	2,08%	3,93%	3,53%	3,20%	2,92%	2,65%	2,39%	2,16%	1,95%
Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	23,66%	20,56%	17,80%	14,07%	12,21%	10,47%	8,18%	9,66%	11,15%
Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	27,85%	24,75%	21,99%	18,16%	16,30%	14,55%	12,27%	9,66%	11,15%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Analiza prognozowanej nadwyżki operacyjnej na lata 2023-2031 wskazuje na dodatni wynik bieżący planowany do osiągnięcia przez Miasto i Gminę Jelcz-Laskowice (nadwyżka operacyjna tj. różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi). Daje to jednostce samorządu terytorialnego możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych - może przeznaczyć wygenerowaną nadwyżkę bezpośrednio na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne. Jedynie w 2023 r. prognozowany jest deficyt budżetowy.

Tabela 7 Stan i prognoza wyniku budżetu oraz nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata

Rok	Wynik budżetu	Wynik operacyjny brutto
2022	13 790 074,17	32 814 655,96
2023	-27 383 479,00	-60 386,38
2024	2 500 200,00	7 274 330,00
2025	2 500 200,00	11 839 494,00
2026	2 500 200,00	13 151 510,00
2027	2 500 200,00	13 607 198,00
2028	2 500 200,00	14 203 200,00
2029	2 500 200,00	14 900 200,00
2030	2 500 200,00	14 900 200,00
2031	2 500 200,00	14 900 200,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

2.3 Polityka inwestycyjna

Przedmiotowy rozdział w szczegółowy sposób przedstawia działania zrealizowane w Gminie Jelcz-Laskowice z punktu widzenia wysokości środków na najważniejsze działania oraz źródeł ich finansowania.

2.3.1 Inwestycje gminne

W 2022 r. na terenie gminy kontynuowano realizację 45 projektów, na które przeznaczono łącznie 34 440 692 zł. W tym samym roku rozpoczęto również 19 nowych inwestycji, na które wydano kwotę w wysokości 3 712 700 zł (zrealizowane wydatki inwestycyjne).

Tabela 8 Inwestycje kontynuowane i rozpoczynane w 2022 r.

Inwestycje kontynuowane		
Lp.	Nazwa inwestycji	Zaplanowana kwota [zł]
1	Rekultywacja zbiorników wodnych na terenie miasta i gminy Jelcz-Laskowice	50 000,00
2	Mosty dla regionów 2018-2025 - budowa mostu w m. Oława na rzekach Odra i Oława jako połączenie dróg lokalnych wojewódzkich nr 396 i 455 , powiatowej 1570D oraz gminnej Malinowa	134 268,00
3	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 455 w zakresie ciągu pieszo-rowerowego w Jelczu-Laskowicach od ul. Ogrodowej do ul. Leśnej	1 100 000,00
4	"Przebudowa drogi powiatowej nr 1551D ul. Oławskiej wraz ze skrzyżowaniem z drogą gminną nr 1111543D ul. Belgijską na małe rondo w m. Jelcz-Laskowice"	653 391,00
5	Mosty dla regionów 2018-2025 - budowa mostu w m. Oława na rzekach Odra i Oława jako połączenie dróg lokalnych wojewódzkich nr 396 i 455 , powiatowej 1570D oraz gminnej Malinowa	0,00
6	Budowa P&R, B&R i dróg dla rowerów na terenie miasta Jelcz-Laskowice	261 000,00
7	Modernizacja parkingów i chodników na terenie gminy	50 000,00
8	Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych	600 000,00
9	Przebudowa dróg na osiedlu Europejskim	2 100 000,00
10	Przebudowa ul. Drzewieckiego	500 000,00
11	Przebudowa ul. Mieszka I i Garażowej	400 000,00
12	Przebudowa ul. Piastowskiej i ul. Partyzantów	3 000 000,00
13	Przebudowa ul. Średniej w Piekarach - projekt budowlany	100 000,00
14	Przebudowa ul. Tymienieckiego i ul. Zielonej	6 000 000,00
15	Remont drogi gminnej - ulicy Belgijskiej w Jelczu-Laskowicach - FDS	1 100 000,00
16	Objęcie udziałów ZGMTBS	1 100 000,00
17	Budowa monitoringu na terenie miasta	80 000,00
18	"Rozwój e-usług publicznych w Gminie Jelcz-Laskowice"	1 648 516,00
19	Komputeryzacja Urzędu MiG Jelcz-Laskowice	100 000,00
20	Modernizacja budynku UMIG	350 000,00
21	RFRD - Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111509 D, ul. Bożka i nr 111513 D, ul. Chabrowa, Jelcz-Laskowice	356 250,00
22	RFRD - Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111541 D, ul. Wierzbowa i nr 111527 D, ul. Długa, ul. Europejska, Miłoszyce	287 688,00

Inwestycje kontynuowane		
Lp.	Nazwa inwestycji	Zaplanowana kwota [zł]
23	RFRD - Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111507 D, ul. Tańskiego i nr 111513 D, ul. Chabrowa, Jelcz-Laskowice	400 000,00
24	RFRD - Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111509 D, ul. Bożka i nr 111507 D, ul. Tańskiego, Jelcz-Laskowice	400 000,00
25	Budowa zaplecza sportowego przy PSP 2	50 000,00
26	Rozbudowa szkoły podstawowej na Osiedlu Laskowice	2 000 000,00
27	"Budowa żłobka i przedszkola w Jelczu-Laskowicach jako demonstracyjnego budynku użyteczności publicznej"	5 741 858,00
28	Termomodernizacja budynku przedszkola przy ul. Liliowej	250 000,00
29	Budowa Infrastruktury Technicznej w Gminie Jelcz-Laskowice na terenach przeznaczonych na cele przemysłowe - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	300 000,00
30	Budowa kanalizacji sanitarnej w Minkowicach Oł.	1 300 000,00
31	Doświetlenie przejść dla pieszych na terenie Gminy	50 000,00
32	RS - Miłocice - zakup i montaż lamp solarnych	16 000,00
33	Modernizacja świetlic wiejskich na terenie gminy Jelcz-Laskowice	50 000,00
34	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Miłoszycach	800 000,00
35	Rewaloryzacja Parku	1 750 000,00
36	"Budowa boiska do siatkówki plażowej w Minkowicach Oławskich wraz z zagospodarowaniem terenu działki nr 270/6 AM-2"	290 000,00
37	"Budowa pomostu rekreacyjnego na akwenu pierwszego stawu jelczańskiego przy plaży"	300 000,00
38	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy PSP w Wójcicach	80 000,00
39	Dotacja dla Pływalni Miejskiej	150 000,00
40	Prace modernizacyjne - CSIR	200 000,00
41	RS - Brzezinki - zagospodarowanie terenu działki nr 38 AM-1w Brzezinkach wraz z budową boiska wielofunkcyjnego, siłowni plenerowej oraz placu zabaw	10 352,00
42	RS - Dziuplina - Zagospodarowanie terenu działki 8/2 w Dziuplinie	10 369,00
43	RS - Piekary - Budowa siłowni plenerowej	11 000,00
44	Zagospodarowanie terenu ośrodka wypoczynkowego nad stawem w Jelczu-Laskowicach	250 000,00
45	Zagospodarowanie terenu działki nr 38 AM-1w Brzezinkach wraz z budową boiska wielofunkcyjnego, siłowni plenerowej oraz placu zabaw	60 000,00
Razem:		34 440 692,00

Inwestycje rozpoczynane		
Lp.	Nazwa inwestycji	Zaplanowana kwota [zł]
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1541D w m. Chwałowice	400 000,00
2	RS - Dębina - poprawa infrastruktury drogowej wsi	6 000,00
3	Zagospodarowanie terenu przystanków autobusowych wraz z montażem wiat przystankowych	120 000,00
4	GMZG - Prace modernizacyjne w mieszkaniowym zasobie gminnym - ZGM-TBS - Modernizacja systemu centralnego ogrzewania w budynku przy ulicy Techników 4a, 4b, 4c	180 000,00
5	Zakup samochodu osobowego	300 000,00
6	Rezerwa - Budżet Obywatelski 2022	31 186,80
7	Rezerwa na zadania oświatowe	350 000,00
8	BO-2022 - Utwardzenie terenu na działce nr 261/1 w Minkowicach Oławskich przy Szkole Podstawowej	125 589,30
9	Objęcie udziałów - przeciwdziałanie COVID-19 - konkurs rosnąca odporność	1 000 000,00
10	BO-2022 - Zakup i montaż lamp solarno-wiatrowych w Grędzinie	145 500,00
11	RS - Chwałowice - projekt oświetlenia ulicznego	6 500,00
12	RS - Minkowice - zakup i montaż lamp solarnych	25 200,00
13	Przebudowa targowiska miejskiego	230 000,00
14	BO-2022 - Budowa kortu tenisowego wraz z odwodnieniem i ogrodzeniem przy ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach	248 000,00
15	BO-2022 - Piknikowa Strefa Relaksu - Pierwszy Staw Jelczański	249 724,00
16	Budowa i modernizacja placów zabaw i siłowni plenerowych	200 000,00

Inwestycje rozpoczynane		
Lp.	Nazwa inwestycji	Zaplanowana kwota [zł]
17	Instalacja nawadniająca - boisko sportowe Miłoszyce	50 000,00
18	RS - Miłoszyce - modernizacja placu zabaw	35 000,00
19	RS - Wójcice - Budowa strefy Street Workout	10 000,00
Razem:		3 712 700,10
Wydatkowana kwota ogółem:		38 153 392,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

2.3.2 Inwestycje realizowane przy udziale środków zewnętrznych

W 2022 r. Gmina Jelcz-laskowice zakończyła realizację 10 projektów o łącznej wartości 8 111 816,90 zł, z czego 4 614 497,98 zł stanowiło dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Oba przedsięwzięcia były realizowane przy udziale środków z Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W trakcie realizacji pozostaje 8 projektów o łącznej wartości 23 687 647,68 zł, których dofinansowanie stanowi 17 631 351,46 zł pozyskane ze źródeł takich jak:

- Regionalny Programu Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020;
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg;
- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych;
- Budżet Województwa Dolnośląskiego.

Dokładne zestawienie projektów znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 9 Projekty realizowane przez Gminę Jelcz-Laskowice w 2022 r. oraz źródła ich finansowania (w zł)

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa programu/ Nazwa priorytetu	Nr umowy	Termin realizacji projektu	Koszt całkowity	Wartość dofinansowania	Uwagi
Projekty zakończone w 2022 r.							
1	Rewitalizacja linii kolejowej nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce – Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów pasażerskich we WrOF	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020/ Działanie 5.2 System Transportu Kolejowego/ Poddziałanie 5.2.2 System Transportu Kolejowego - ZIT WrOF	RPDS.05.02.02-02-0002/18-00 z dn. 27.09.2018 r.	2017 - 2022	1 543 097,44	637 500,00	Projekt partnerski Całkowita wartość projektu: 126 737 462,92 zł Wartość dofinansowania: 70 686 645,50 zł
2	Budowa kanalizacji deszczowej na Osiedlu Europejskim w Jelczu-Laskowicach	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020/ Działanie 4.5 Bezpieczeństwo/ Poddziałanie 4.5.2	RPDS.04.05.02-02-0005/19-00 z dn. 03.12.2020 r.	2019-2022	2 474 807,15	2 102 540,58	
3	Cyfrowa Gmina	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020/ Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU/ Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia	3188/1/2021	2021-2022	100 000,00	100 000,00	
4	Cyfrowa Gmina - Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR”	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020/ Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia -	2585/2022	2021-2022	282 836,04	272 000,00	

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa programu/ Nazwa priorytetu	Nr umowy	Termin realizacji projektu	Koszt całkowity	Wartość dofinansowania	Uwagi
		REACT-EU/ Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia					
5	Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111509 D, ul. Bożka i nr 111513 D, ul. Chabrowa, Jelcz-Laskowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Prz/A/34/G-92/93/94/95/2021 z dn. 07.10.2021 r.	2021 - 2022	918 799,20	365 800,00	
6	Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111541 D, ul. Wierzbowa i nr 111527 D, ul. Długa, ul. Europejska, Miłoszyce	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Prz/A/42/G-96/97/98/99/2021 z dn. 07.10.2021 r.	2021 - 2022	735 263,37	322 150,40	
7	Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111509 D, ul. Bożka i nr 111507 D, ul. Tańskiego, Jelcz-Laskowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Prz/C/13/G-38/39/40/41/2021 z dn. 21.12.2021 r.	2021 - 2022	722 602,10	360 000,00	
8	Przebudowa przejść dla pieszych droga nr 111507 D, ul. Tańskiego i nr 111513 D, ul. Chabrowa, Jelcz-Laskowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Prz/C/18/G-35/36/37/2021 z dn. 21.12.2021 r.	2021 - 2022	623 517,50	360 000,00	
9	Konserwacja rowów melioracyjnych w Grędzinie i Minkowicach Oławskich	Budżet Województwa Dolnośląskiego	DOW-O/171/2022 z dn. 21.07.2022 r.	2022	81 594,87	32 637,00	

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa programu/ Nazwa priorytetu	Nr umowy	Termin realizacji projektu	Koszt całkowity	Wartość dofinansowania	Uwagi
10	Minkowice Oławskie droga dojazdowa do gruntów rolnych	Budżet Województwa Dolnośląskiego na zadanie rekultywacyjne na 2022 rok	MGW/86/2022 z dn. 19.05.2022 r.	2022	629 299,23	61 870,00	
Projekty w trakcie realizacji							
1	Budowa żłobka i przedszkola w Jelczu- Laskowicach Jako demonstracyjnego budynku użyteczności publicznej o znacznie obniżonej klasie energetycznej	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020/ Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym/ Poddziałanie 3.3.2 / Typ 3.3 C	RPDS.03.03.02-02-0005/19- 00 z dn. 25.02.2020 r.	2019 - 2023	8 502 576,55	6 787 951,14	
2	Poprawa transportowej mobilności mieszkańców poprzez budowę sieci dróg rowerowych oraz budowę obiektów Parkuj i Jedź (P&R) i B&R na terenie gmin Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Sobótka	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020/ Działanie 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych/ Poddziałanie 3.4.2	RPDS.03.04.02-02-0002/20- 00 z dn. 23.11.2020 r.	2020 - 2023	2 178 275,10	1 847 119,12	Projekt partnerski Całkowita wartość projektu: 16 103 066,81 zł Wartość dofinansowania: 11 737 945,03 zł
3	Rozwój e-usług publicznych w Gminie Jelcz-Laskowice	Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020/ Działanie 2.1 E-usługi publiczne/ Poddziałanie 2.1.2	RPDS.02.01.02-02-0009/21- 00 z dn. 23.09.2021 r.	2021 - 2023	1 658 191,40	1 409 462,70	

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa programu/ Nazwa priorytetu	Nr umowy	Termin realizacji projektu	Koszt całkowity	Wartość dofinansowania	Uwagi
4	Budowa pomostu rekreacyjnego na akwenu pierwszego stawu jelczańskiego przy plaży w Jelczu-Laskowicach	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020/ Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	01576-6935-UM0112642/22 z dn. 31.01.2023 r.	2022-2023	351 684,89	187 567,00	
5	Remont drogi gminnej - ul. Belgijskiej w Jelczu-Laskowicach	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg na 2022 r.	RFRD/116/G-154/2022 z dn. 03.10.2022 r.	2022-2023	1 185 544,05	526 827,50	
6	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 455 w zakresie ciągu pieszo-rowerowego i ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Oławskiej od ul. Ogrodowej do ul. Leśnej w Jelczu-Laskowicach	Budżet Województwa Dolnośląskiego/ Program infrastruktury drogowej	DSDiK/13/2021 z dn. 17.05.2021 r.	2021 - 2023	130 548,00	65 274,00	Zawarte porozumienie dotyczy opracowania dokumentacji projektowej.
7	Poprawa efektywności energetycznej wraz z modernizacją budynku Publicznego Przedszkola nr 2 w Jelczu-Laskowicach	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Promesa nr 01/2021/3858/PolskiŁad	2021 - 2023	4 883 827,69	2 250 000,00	
8	Przebudowa dróg w miejscowości Jelcz-Laskowice – ul. Kowalińskiego i ul. Listowskiego	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Promesa nr Edycja2/2021/6100/PolskiŁad	2022-2024	4 797 000,00	4 557 150,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

2.4 Sytuacja gospodarcza

W 2022 r. w Urzędzie Gminy Jelcz-Laskowice zarejestrowano 60 nowych podmiotów gospodarczych, natomiast wyrejestrowano 35.

2.5 Sytuacja demograficzna

Według danych GUS liczba mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w latach 2017-2021 wzrosła o około 1,6% i podobnie jak w całej Polsce notuje się negatywne zjawiska demograficzne, takie jak starzenie się społeczeństwa i niewielki przyrost naturalny.

Z danych Urzędu Miasta i Gminy wynika, że liczba mieszkańców uległa nieznacznemu zmniejszeniu (o 0,3%) w porównaniu do 2021 r. W 2022 r. przyrost naturalny utrzymywał się na poziomie ujemnym (-48), czyli tyle samo co w 2021 r. Liczba wymeldowań zmniejszyła się o 13,4% w porównaniu do roku poprzedniego. Liczba zameldowań była natomiast wyższa o 4%. Tendencja związana z wyludnianiem się miasta Jelcz-Laskowice została utrzymana, podczas gdy tereny wiejskie gminy zwiększyły liczbę mieszkańców o 2,3% względem 2021 r.

Tabela 10 Dane demograficzne w 2022 r.

Zmienna	Wartość 2021	Wartość 2022	Dynamika zmian
Liczba ludności	21 831	21 765	-0,3%
- miasto	14 393	14 159	-1,6%
- wieś	7 438	7 606	2,3%
Liczba urodzeń	180	173	-3,9%
Liczba zgonów	228	221	-3,1%
Liczba zameldowań	650	676	4,0%
Liczba wymeldowań	418	362	-13,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

2.6 Oświata, kultura, sport

Jednym z głównych obszarów działalności samorządu terytorialnego jest polityka kulturalna oraz działalność edukacyjna. Ponadto z punktu widzenia wydatków ponoszonych przez gminę obszar zarówno edukacji, jak również kultury to bardzo istotne obszary polityki lokalnej. Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na charakterystyce zagadnień stanowiących zadania własne gminy z zakresu: edukacji publicznej; kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz kultury fizycznej i turystyki.

2.6.1 Oświata

Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2021-2022 w Gminie Jelcz-Laskowice funkcjonowały następujące szkoły, będące pod zarządem gminnym:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Jana Pawła II w Jelcz-Laskowicach,

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Skłodowskiej – Curie w Jelczu – Laskowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Prusa w Jelczu – Laskowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Maratończyków Polskich w Miłoszycach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Minkowicach Oławskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wójcicach.

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Jelcz – Laskowice w roku szkolnym 2021/2022 funkcjonowały łącznie w 9 budynkach. Liczba uczniów była o 6,5% większa niż w roku szkolnym 2020/2021 – w tym czasie zwiększeniu uległa także liczba oddziałów szkolnych (ze 112 do 120).

Tabela 11 Szkoły podstawowe na terenie Gminy Jelcz-Laskowice

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym uczniów w klasach:								
				„0”	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	17	381	25	48	39	62	40	43	28	50	46
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	40	965	123	98	86	114	98	88	77	129	152
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3	27	528	68	41	56	57	58	56	36	85	71
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Miłoszycach	17	322	24	31	34	31	41	32	34	40	55
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Minkowicach	11	254	75	17	20	24	27	18	0	49	24
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wójcicach	8	49	26	5	0	6	5	3	0	0	4
Razem		120	2 499	341	240	235	294	269	240	175	353	352

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMIG Jelcz-Laskowice.

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie Gminy Jelcz-Laskowice zostało utworzonych 8 oddziałów integracyjnych – o jeden więcej w porównaniu do roku szkolnego 2020/2021. Oddziały integracyjne utworzone zostały w niżej wymienionych szkołach:

- Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 w Jelczu-Laskowicach, 1 oddział - klasa V,
- Publicznej Szkole Podstawowej nr 3;
  - ul. Hirszfelda w Jelczu – Laskowicach, 2 oddziały, klasa I oraz klasa II,
  - ul. Prusa w Jelczu – Laskowicach 1 oddział, klasa III,
- Publicznej Szkole Podstawowej w Miłoszycach, 2 oddziały, klasa I oraz klasa VI,
- Publicznej Szkole Podstawowej w Minkowicach Oławskich, 2 oddziały, klasa I oraz klasa VII.

Organizacja pracy szkół opierała się na arkuszach organizacyjnych zatwierdzonych przez Burmistrza Jelcza-Laskowic. Szkoły realizowały podstawy programowe kształcenia ogólnego oraz zajęcia

edukacyjne obowiązkowe i dodatkowe zgodnie z obowiązującymi ramowymi planami nauczania. W roku szkolnym 2020/2021 organizowano zajęcia rewalidacyjne dla 102 dzieci mających orzeczenie o konieczności kształcenia specjalnego – to więcej niż w roku poprzednim (51 dzieci).

Przedszkola

W 2022 r. na terenie gminy działały dwa przedszkola publiczne i trzy prywatne:

- Przedszkole Publiczne nr 1 w Jelczu-Laskowicach,
- Przedszkole Publiczne nr 2 w Jelczu-Laskowicach,
- Przedszkole Niepubliczne „Mikołajek” w Miłoszycach,
- Niepubliczne Przedszkole Montessori TUPTUŚ (ul. Parkowa 1),
- Niepubliczne Przedszkole Montessori TUPTUŚ (ul. Parkowa 3).

Tabela 12 Przedszkola na terenie Gminy Jelcz-Laskowice

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Publiczne nr 1 przy Al. Wolności 42 w Jelczu – Laskowicach	9	225
2.	Przedszkole Publiczne nr 2 przy ul. Liliowej w Jelczu – Laskowicach	7	175
3.	Przedszkole Niepubliczne „Mikołajek w Miłoszycach	6	115
4.	Niepubliczne Przedszkole Montessori TUPTUŚ ul. Parkowa 1	1	24
5.	Niepubliczne Przedszkole Montessori TUPTUŚ ul. Parkowa 3	1	16
Razem:		24	555

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Do pięciu przedszkoli na terenie gminy uczęszczało łącznie 555 dzieci – o 5,5% więcej niż w roku poprzednim. W celu zapewnienia opieki wszystkim dzieciom w wieku 3-6 lat w szkołach podstawowych funkcjonują także oddziały przedszkolne.

Jakość nauczania

W 2022 r. uczniowie szkół podstawowych zdawali obowiązkowy egzamin ósmoklasisty z przedmiotów takich jak język polski, matematyka oraz wybrany przez siebie obowiązkowy język nowożytny. Egzaminy odbyły się w dniach 24-26 maja oraz w terminach dodatkowych 13-15 czerwca 2022 r.

Tabela 13 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r.

Nazwa szkoły	Średni wynik szkoły w % (2020/2021)	Średni wynik szkoły w % (2021/2022)	Średni wynik w gminie Jelcz-Laskowice	Średni wynik w powiecie	Średni wynik w województwie
Język polski					
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach zdawało 43 uczniów	51	55	56,58	53,51	57,82
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Jelczu-Laskowicach zdawało 134 uczniów	52	58			
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Jelczu-Laskowicach zdawało 57 uczniów	57	51			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Miłoszycach zdawało 53 uczniów	62	64			
Publiczna Szkoła Podstawowa Minkowicach Oławskich zdawało 23 uczniów	58	53			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wójcicach zdawało 4 uczniów	*	*			
Matematyka					
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach zdawało 43 uczniów	43	58	59,11	57,21	55,36
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Jelczu-Laskowicach zdawało 134 uczniów	45	59			
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Jelczu-Laskowicach zdawało 57 uczniów	47	56			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Miłoszycach zdawało 53 uczniów	45	66			
Publiczna Szkoła Podstawowa Minkowicach Oławskich zdawało 23 uczniów	31	55			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wójcicach zdawało 4 uczniów	*	*			
Język angielski					
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach zdawało 44 uczniów	62	76	72,49	68,39	67,86
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Jelczu-Laskowicach zdawało 148 uczniów	63	73			
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Jelczu-Laskowicach zdawało 68 uczniów	61	69			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Miłoszycach zdawało 55 uczniów	60	76			
Publiczna Szkoła Podstawowa Minkowicach Oławskich zdawało 23 uczniów	54	63			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wójcicach zdawało 4 uczniów	*	*			
Język niemiecki					
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach zdawał 1 uczeń	*	*	*	44,58	47,96
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Jelczu-Laskowicach zdawał 1 uczeń	*				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMIG Jelcz-Laskowice.

Kadra nauczycielska

Stan zatrudnienia w roku szkolnym 2021/2022 wynika przede wszystkim z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji roku, która jest ściśle związana z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego, informatyki, języków obcych) zależną od liczebności oddziałów klasowych oraz określoną w Rozporządzeniu (ramowe plany nauczania) przez Ministra Edukacji Narodowej liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów i poziomów nauczania. Poniższa tabela przedstawia kadrę nauczycielską w roku szkolnym 2021/2022.

Tabela 14 Stan zatrudnienia w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym 2021/2022

Wyszczególnienie		Liczba stosunków pracy						
		Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	
Ogółem	Zatrudnienie w pełnym wymiarze	217	1	10	63	58	85	
	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze zajęć	Liczba nauczycieli	60	2	3	12	23	20
		W tym etaty	28,42	1,24	2,23	6,38	9,45	9,12
	Razem etaty	245,42	2,24	12,23	69,38	67,45	94,12	

Źródło: : opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Nauczyciele pracujący w szkołach na terenie gminy podwyższają swoje kwalifikacje i uzyskują coraz wyższe stopnie awansu zawodowego. Łączna liczba nauczycieli w roku szkolnym 2021/2022 wyniosła 315 – o 17 więcej niż w 2020/2021. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę poszczególnych rodzajów nauczycieli, a w nawiasach pokazano różnicę w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Z danych wynika, że wzrosła liczba wszystkich rodzajów nauczycieli za wyjątkiem nauczycieli dyplomowanych, których liczba była taka sama jak w roku szkolnym 2020/2021.

Tabela 15 Liczba nauczycieli wg awansu zawodowego

Nazwa szkoły	Liczba nauczycieli, w tym:					
	Bez stopnia	Stażystów	Kontraktowych	Mianowanych	Dyplomowanych	Ogółem
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach	0	1	9	8	14	32
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Jelczu-Laskowicach	1	4	17	29	43	94
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 w Jelczu-Laskowicach	0	2	9	11	33	55
Publiczna Szkoła Podstawowa w Miłoszycach	1	1	8	2	27	39
Publiczna Szkoła Podstawowa w Minkowicach Oławskich	2	1	7	9	14	33
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wójcicach	1	0	5	10	6	22
Przedszkole Publiczne nr 1	0	3	13	5	1	22
Przedszkole Publiczne nr 2	0	2	7	6	3	18
Razem:	5 (3)	14 (5)	75 (5)	80 (4)	141 (0)	315 (17)

Źródło: pracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Na stan zatrudnienia wpływ mają zastępstwa z powodu:

- długotrwałych zwolnień chorobowych,
- urlopów macierzyńskich,
- urlopów wychowawczych,
- urlopów dla poratowania zdrowia.

W roku szkolnym 2021/2022 na urloпах dla poratowania zdrowia przebywało 7 nauczycieli, 9 nauczycieli na urloпах macierzyńskich, 1 na urlopie wychowawczym. Skutkuje to koniecznością znacznego zwiększania środków finansowych na wynagrodzenia.

W miesiącu sierpniu 2021 roku do egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego przystąpiło 8 nauczycieli, tj.:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach - 1 nauczyciel
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Jelczu – Laskowicach - 4 nauczycieli
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Jelczu – Laskowicach - 3 nauczycieli

Natomiast do egzaminu na stopień nauczyciela dyplomowanego przystąpiło 6 nauczyciel tj.:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Jelczu-Laskowicach - 2 nauczycieli
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Jelczu-Laskowicach - 4 nauczycieli.

Postępowanie egzaminacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego przeprowadziło Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

Zarządzeniem Burmistrza Jelcz-Laskowice:

- ❖ nr BN.0050.863.2022 z dnia 18 marca i nr BN.0050.867.2022 z dnia 24 marca 2022r. - wyłoniono kandydata na stanowisko Dyrektora Przedszkola Publicznego nr 2 w Jelczu-Laskowicach, Panią Kamilę Kołodziej-Śliwę, na okres od 01.09.2022 do 31.08.2027 r.
- ❖ nr BN.0050.864.2022 z dnia 18 marca i nr BN.0050.868.2022 z dnia 24 marca 2022 r. - na stanowisko Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej im. Maratończyków Polskich w Miłoszycach powołano Pana Mariusza Kołakowskiego, na okres od 01.09.2022 do 31.08.2027 r.
- ❖ nr BN.0050.722.2021 z dnia 2 sierpnia 2021 r. - na stanowisko Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Wójcicach powołano Panią Annę Bąk na okres od 01.09.2021r. do 31.08.2022 r.

Nauczanie indywidualne

Sposób i tryb organizowania indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży wynika ze stosownego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w tej sprawie. Indywidualne nauczanie jest organizowane przez dyrektora szkoły na podstawie złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania. Dyrektor w miarę posiadanych możliwości oraz uwzględniając aktualny stan zdrowia ucznia, organizuje różne formy uczestnictwa w życiu szkoły, w szczególności umożliwia udział w uroczystościach i imprezach szkolnych. Z takiej formy nauczania w roku szkolnym 2021/2022 korzystało 2 dzieci.

Dowożenie uczniów do szkół, w tym niepełnosprawnych

Zgodnie z art. 39 ust. 2, 3 i 4 ustawy Prawo oświatowe, dla uczniów spełniających kryterium określone w tej ustawie (odległość z domu do szkoły dla uczniów klas zerowych i klas I-IV szkół podstawowych przekraczająca 3 km, natomiast dla uczniów klas V-VIII szkół podstawowych, 4 km), gmina ma obowiązek dowożenia uczniów do szkół. Zadanie to jest zadaniem własnym gminy i nie jest dofinansowywane w ramach części oświatowej subwencji ogólnej.

Funkcjonująca obecnie sieć szkół wymaga systemu dowozu uczniów do szkół. W bieżącym roku szkolnym, dowóz uczniów do szkół podstawowych zorganizowany jest na koszt gminy przez Oławskie Przewozy Gminno-Powiatowe. W minionym roku szkolnym uczniowie dowożeni byli na podstawie bezpłatnych biletów w ramach komunikacji miejskiej do następujących szkół:

- Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Jelczu-Laskowicach,

- Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Jelczu-Laskowicach klasy VII i VIII,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Miłoszycach,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Minkowicach Oławskich,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Wójcicach.

Obowiązkiem Gminy jest również zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością. Gmina Jelcz-Laskowice pokrywa koszty dojazdów środkami komunikacji uczniom niepełnosprawnym uczącym się w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Oławie oraz w innych placówkach specjalistycznych znajdujących się we Wrocławiu. Uprawnionych do skorzystania z tej formy pomocy było 48 dzieci z orzeczeniem niepełnosprawności. Podpisano 8 umów na zwrot kosztów dowozu ucznia do szkoły własnym środkiem transportu. Ogółem koszty dowozu uczniów w roku szkolnym 2021/2022 wyniosły: 531 763,27 zł.

Stypendia socjalne

Stypendium jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym. W roku szkolnym 2021/2022 wydanych zostało:

- 9 decyzji w okresie od września do grudnia 2021 r. - wypłacono łączną kwotę 3 472 zł,
- 5 decyzji w okresie od stycznia do czerwca 2022 roku, - wydatkowano łącznie 3 224 zł,
- 3 decyzje o przyznaniu zasiłku – na łączną kwotę 1 860 zł.

łącznie na stypendia socjalne i zasiłki przeznaczono 8 556,00 zł

Stypendium socjalne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, pochodzący z rodziny gdzie dochód na osobę nie przekraczał kryterium dochodowego, określonego w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej, alkoholizm lub narkomania a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, wówczas można ubiegać się o zasiłek szkolny.

Stypendia za wyniki w nauce

Na podstawie uchwały Nr XLIII.326.2018 Rady Miejskiej w Jelczu – Laskowicach z dnia 26 stycznia 2018r. w sprawie: lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice oraz na podstawie uchwały nr XLIII.327.2018 z dnia 26 stycznia 2018r. w sprawie szczególnych warunków realizacji lokalnego programu wspierania uzdolnionych uczniów szkół podstawowych Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, wypłacane są stypendia

dla uzdolnionych uczniów. Stypendia są przyznawane za dane półrocze roku szkolnego, według ściśle określonych kryteriów. W roku szkolnym 2021/2022 przyznano stypendia:

- 226 uczniom - w okresie września 2021 r. do stycznia 2022 r., na kwotę 120 900 zł,
- 154 uczniom – w okresie od lutego do czerwca 2022 r., na kwotę 85 300 zł.

Na stypendia dla zdolnych uczniów wydano łącznie 206 200 zł – o 22,4% więcej niż w roku poprzednim.

2.6.2 Kultura

Główną instytucją odpowiedzialną za organizację wydarzeń kulturalnych na terenie gminy jest Miejsko-Gminne Centrum Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Jelczu-Laskowicach jest samorządową instytucją kultury, działającą od 2007 roku. Przedmiotem działań Centrum Kultury jest:

- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- zainteresowanie wiedzą i sztuką,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych,
- przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz kultury,
- kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze

W 2022 r. zorganizowano wiele imprez kulturalno-rozrywkowych, na co wpływ miała m.in. 35 rocznica nadania praw miejskich miastu Jelcz-Laskowice. Ponadto nie obowiązywały już ograniczenia pandemiczne, jak w latach poprzednich, przez co liczba uczestników imprez znacząco wzrosła. Wśród wydarzeń realizowanych w 2022 r. można wymienić m.in.:

- ❖ Nasza KULTowa Majówka – koncert zespołu Kult i Dawida Kwiatkowskiego, liczba uczestników: około 6 tys. osób.
- ❖ Mural Basi Szlachetki – odsłonięcie muralu upamiętniającego Barbarę Szlachetkę, który został wykonany przez Arkadiusza Andrejkowa- uznaną postać w świecie polskiego street artu reprezentanta Podkarpacia na targach EXPO w Dubaju, liczba uczestników: 200 osób.
- ❖ Jelczańska Kapsuła Czasu i zdjęcie 35-latków – z okazji 35-lecia nadania praw miejskich, zdecydowano się na zrobienie kapsuły czasu, która zostanie otwarta dopiero w 2122 r. Liczba uczestników zdarzenia: 100 osób.
- ❖ QUEEN Symfonicznie – koncerty łączące muzykę zespołu QUEEN, chór i muzykę orkiestrową, liczba uczestników: 400 osób.
- ❖ Koncert kolęd POSPIESZALSCY – liczba uczestników: 400 osób.
- ❖ Dzień Kobiet z Piotrem Cugowskim – koncert z okazji Dnia Kobiet, liczba uczestników: 450 osób.

- ❖ Koncert Rock of Poland – koncert z okazji dnia niepodległości, przy muzyce Filharmonii Futura śpiewali: Sylwia Lorens, Łukasz Łyczkowski, Damian Ukeje, Piotr Cugowski, Sabina Jeszka oraz Karolina Leszko. Dyrygował Mikołaj Blajda. Liczba uczestników: 450 osób.
- ❖ VIII edycja Międzynarodowego Festiwalu Wokalno-Organowego – celem wydarzenia jest pokazanie wszechstronnego zastosowania muzycznego instrumentu jakim są organy. Zorganizowano 4 koncerty, na których wystąpili: Aleksandra Podwojska i Patryk Podwojski, Sienna Gospel Choir, Katarzyna Olszewska i Hornet Quartet. Łączna liczba uczestników: 1 tys. osób.
- ❖ III edycja Festiwalu Etno Brzmienia – w tym roku wystąpiły zespoły folkowe takie jak Orkiestra Świętego Mikołaja (muzyka łemkowska, bojkowska, polska), Dikanda (muzyka folk z różnych części świata) oraz Magda Lechowska wraz z muzykami z Kolumbii. Liczba uczestników: 400 osób.
- ❖ W hołdzie polskim ROMANTYKOM – wydarzenie łączące utwory polskich twórców romantycznych z nastrojową muzyką w stylu rockowych ballad z udziałem jednego z najbardziej rozpoznawalnych polskich aktorów teatralnych i filmowych: Olgierda Łukaszewicza oraz muzyka Witolda Łukaszewskiego. Liczba uczestników: 100 osób.
- ❖ Dzień Dziecka – liczba uczestników: 700 osób.
- ❖ Alicja w Krainie Czarów - multimedialne widowisko Kieleckiego Teatru Tańca, łączące tradycyjną wersję utworu literackiego ze współczesną kulturą i sztuką XXI wieku. Liczba uczestników: 450 osób.
- ❖ Wojciech Gąssowski i inauguracja Akademii Złotego Wieku – liczba uczestników: 400 osób.
- ❖ Nagranie filmu z prof. Janem Miodkiem pn. „Poprawnie o Jelczu-Laskowicach” – film miał na celu rozwiązanie wątpliwości językowych związanych z odmianą nazwy gminy. Film został udostępniony na platformie YouTube, gdzie ma około 7,2 tys. wyświetleń (stan na 04.2023 r.).

W 2022 r. zorganizowano łącznie około 80 wydarzeń kulturalnych, w których udział wzięło 25 tys. osób. W ofercie zajęć MGCK znalazło się ponad 30 sekcji stałych m.in. nauka gry na instrumentach, taniec, plastyka, rękodzieło artystyczne, fotografia. W warsztatach artystycznych wzięło udział ponad 500 osób. W ramach Akademii Złotego Wieku zaproponowano 19 sekcji, w których aktywnymi słuchaczami były 143 osoby. W ofercie MCGK znalazły się także zajęcia modelarskie prowadzone przez Klub Modelarski „Mikrus” oraz zajęcia w klubach środowiskowych oraz świetlicach wiejskich. Bardzo dużą popularnością cieszyły się zajęcia fitness prowadzone w sołectwach przez wykwalifikowaną trenerkę Danutę Mikulewicz.

Przez pierwsze miesiące 2022 r. działalność MGCK było w dużym stopniu ograniczone. Powodem tego był konflikt zbrojny na Ukrainie. Część budynku centrum została przekształcona na pomieszczenia, w których służyła pomocą uchodźcom z Ukrainy. Utrudnienia potrwały do rozpoczęcia nowego sezonu kulturalno-artystycznego, czyli do października 2022 r.

Członkowie Akademii Złotego Wieku mogli skorzystać z szeregu zajęć cieszących się dużym zainteresowaniem, m.in.: gimnastyki, zajęć zdrowotnych qigong, zajęć wyplatania makram, muzykoterapii, lektoratów z języków obcych, nauki śpiewu chóralnego. W 2022 r. rozbudowano popularne zajęcia z psychologii skierowane do seniorów - powstał blog Klub Inteligentnego Seniora, który prowadzi trener personalny Daniel Górski.

MGCK organizowało szereg działań takich jak:

- ❖ Fantastyczne Ferie 2022 – w trakcie których przeprowadzono m.in. warsztaty plastyczne, teatralne, kurs szycia na maszynie. W programie przewidziano także dwie wycieczki, jednakże ze względu na obowiązujący rygor sanitarny, zostały one odwołane. Liczba uczestników: 30 osób.
- ❖ Letnie Plenery Malarskie – skierowane zarówno do dzieci, dorosłych jak i seniorów. Warsztaty były dostosowane do poziomu uczestników. Liczba uczestników: 27 osób.
- ❖ Etno Wakacje – skierowane do dzieci i młodzieży. Program zawierał warsztaty związane z rękodzielnictwem, m.in. tworzenie ceramiki i biżuterii. Liczba uczestników: 216 osób.
- ❖ Smaki wakacji – warsztaty edukacyjno-artystyczne dla dzieci. Liczba uczestników: 25 osób.

MGCK w 2022 r. objęte było projektem „Sieć na kulturę”, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (działanie 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”). Projekt skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat miał na celu rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez prowadzenie atrakcyjnych i perspektywicznych zajęć.

W tym samym roku realizowano także projekt pn. „Śladami polskości na XIX-wiecznej Ziemi Laskowickiej”, który otrzymał dofinansowanie Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego w ramach Funduszu Patriotycznego: Niepodległość po polsku (edycja 2021). Działania prowadzone były od marca do czerwca 2022 r. – obejmowały szereg warsztatów m.in. z zakresu malarstwa, linorytu, szycia, muzyki.

W 2022 r. MGCK współpracowało ponadto z wieloma placówkami oświatowymi, dzięki czemu zorganizowano:

- ❖ Wystawę studentki Akademii Sztuk Pięknych „Las” - w Jelczu-Laskowicach odbył się wernisaż prac fotograficznych młodej artystki Anny Grobelnej. Liczba uczestników: 50 osób.
- ❖ Spotkanie autorskie z Marcinem Kostrzyńskim - na zakończenie roku szkolnego oraz kulturalno-artystycznego, Centrum Kultury wraz z Chwałowickim Klubem Książki oraz szkołami podstawowymi z Jelcza-Laskowic przygotowało dla uczniów spotkanie z człowiekiem, którego pasją jest obserwacja przyrody. Liczba uczestników: 200 osób.
- ❖ Program wymiany studentów Erasmus+ - liczba uczestników: 50 osób.

Wśród wystaw zorganizowanych w 2022 r. można wymienić m.in.:

- ❖ Wystawa 35-lecie Miasta Jelcz-Laskowice – wystawa prezentująca najważniejsze wydarzenia historyczne związane z miastem, prezentowana była w kwietniu na wrocławskim rynku.
- ❖ Pokolenie Baczyńskiego we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej – prezentowana przed siedzibą MGCK, składała się z jednej części ogólnopolskiej i 13 wersji regionalnych.
- ❖ Spacery z Historią – wystawa zorganizowana przy pomocy technologii VR, prezentująca najciekawsze zabytki w wybranych miejscowościach Dolnego Śląska.
- ❖ Cyfrowe Archiwum Jelcza-Laskowic – kontynuacja działań związanych z gromadzeniem materiałów związanych z historią miasta i udostępnianie ich mieszkańcom.

W obszarze kultury działa także Miejska Biblioteka Publiczna – główna siedziba mieści się w Jelczu-Laskowicach przy ul. Bożka 11 oraz filiach zlokalizowanych w: Miłocicach ul. Szkolna 1, w Minkowicach ul. Kościuszki 86a, w Wójcicach ul. Główna 96. W 2022 r. zakupiono 770 egzemplarzy książek, na które wydano 22 750,08 zł, w tym dotację z Biblioteki Narodowej, która wyniosła 4 950 zł. (w 2021 r. wydano 21 274,98 zł, a dotacja wyniosła 4 250 zł). Biorąc pod uwagę dane z 2021 r., liczba odwiedzin biblioteki wzrosła o 10,1%. Nieznacznie wzrosła także liczba czytelników w ciągu roku (o 0,4%).

Tabela 16 Dane statystyczne Miejskiej Biblioteki Publicznej za 2022 r.

	2021	2022	Dynamika zmian
Księgozbiór zwykły (liczba woluminów)	40 146	40 838	1,7%
Zbiory specjalne	806	939	16,5%
Liczba czytelników w ciągu roku	2 893	2 904	0,4%
Liczba odwiedzin biblioteki	42 617	46 915	10,1%
Liczba wypożyczeń:			
- książki	70 403	70 708	0,4%
- czasopisma	653	678	3,8%
- audiobooki	108	37	-65,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Poza udostępnianiem zbiorów bibliotecznych w 2022 r. biblioteka prowadziła również różne działania skierowane do dzieci i osób dorosłych. Przeprowadzono 36 zajęć dla dzieci, 7 spotkań autorskich, 19

szkoleń bibliotecznych (lekcje biblioteczne), w których uczestniczyły 442 osoby. Ponadto MBP była współorganizatorem Dnia Dziecka wraz z MGCK.

W 2022 r. z zasobów biblioteki korzystały 4 osoby niepełnosprawne (tyle samo co w 2021 r.). Biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Osób Niepełno-sprawnych „Larix”, udostępniając książkę mówioną wraz z czytnikiem – obecnie biblioteka posiada 2 takie urządzenia.

W 2022 r. Miejska Biblioteka Publiczna organizowała m.in.:

- spotkania online transmitowane za pomocą mediów społecznościowych,
- wystawy biblioteczne poświęcone konkretnej tematyce np. odnoszące się do twórczości Marii Konopnickiej,
- spektakl dla dzieci pod tytułem „Renifer Niko ratuje zimę”,
- spotkanie dla dzieci z okazji dnia zdrowia pn. „Marchewka i czekolada”,
- warsztaty od tytułem „Wielkanocne kurczaki”,
- spotkanie autorskie z podróżnikami Joanną Grzymkowską - Podolak i Jarkiem Podolakiem pod tytułem „Zakochani w świecie – Indie”,
- spotkanie pn. „Majówka z rodziną” z okazji Dnia Rodziny,
- spektakl Teatru MASKA z Krakowa pod tytułem „Złośliwości jej królewskiej mości”,
- Tydzień Zakazanych Książek,
- spotkanie z podróżnikiem Robertem Gondkiem, który opowiadał o safari w Kenii i Tanzanii,
- cykl spotkań pn. „Zrelaksuj się przy gongach”,
- wystawy poświęcone życiu i twórczości wybranych autorów.

W porównaniu do roku poprzedniego, liczba organizowanych wydarzeń, warsztatów, spotkań była większa, czego powodem było zniesienie części obostrzeń pandemicznych.

2.6.3 Sport

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminne Centrum Sportu i Rekreacji w Jelczu-Laskowicach. Rok 2022 r. przyniósł zniesienie części obostrzeń pandemicznych, dzięki czemu oferta MGCSiR była szersza niż w roku poprzednim. Jednakże ze względu na zbrojną napaść Rosji na Ukrainę w MGCSiR utworzono centrum pomocy dla uchodźców. W 2022 r. oprócz prowadzenia zajęć sportowych, zrealizowano m.in.:

- koncert Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (we współpracy z MGCK),
- Zimowe półkolonie 31.01 – 04.02.2022 (we współpracy z Jelczańską Akademią Piłki Nożnej ORZEŁ),

- Dolnośląski Finał Halowej Piłki Nożnej Ligi Dziewcząt U-15 (we współpracy z Miejsko-Gminnym Zrzeszeniem LZS),
- Turniej taneczny – XI Stardance Festival,
- IX, X oraz XI Gminny Rajd Rowerowy (we współpracy ze Stowarzyszeniem „Rowerem przez Jelcz”),
- Gala mieszanych sztuk walki „Contra MMA”,
- Eliminacje do mistrzostw Polski zdalnie sterowanych modeli samochodowych,
- Mistrzostwa Polski Chłopców U13 w Futsalu.

2.7 Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

Pomoc społeczna w gminie Jelcz-Laskowice sprawowana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będący instytucją samorządową. Działania realizowane przez MGOPS wynikają wprost z Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, a także uchwał Rady Miejskiej. Przedsięwzięcia dotyczące pomocy społecznej, podejmowane przez gminę, obejmują zarówno wsparcie materialne, jak i rzeczowe oraz różnego rodzaju usługi.

W 2022 r. MGOPS wydał łącznie 32 228 777,38 zł na zadania ogółem, z czego 5 548 841,25 zł na zadania własne gminy. W ramach zadań własnych i zleconych realizowanych przez gminę ustala się prawo do świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia pieniężne mogą polegać m.in. na przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków, świadczenia niepieniężne wykonuje się m.in. poprzez organizowanie i świadczenia usług opiekuńczych, w tym, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz pobyt w domu pomocy społecznej. Pierwszy rodzaj zasiłków stanowią zasiłki celowe, przyznawane w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej. Druga grupa zasiłków to zasiłki okresowe, wypłacane np. z uwagi na bezrobocie. Trzecia kategoria zasiłków dotyczy zasiłków stałych, polegających na udzieleniu pomocy dla osób niezdolnych do pracy ze względu na niepełnosprawność lub wiek.

W 2022 r. najwięcej osób pobierało zasiłki celowe i w naturze (203), jednakże największą kwotę wydano w związku z zasiłkami stałymi (ponad 0,5 mln zł).

Tabela 17 Wybrane rodzaje świadczeń pieniężnych

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób, którym przyznano świadczenia
Zasiłki stałe	554 430,03	81
Zasiłki okresowe	43 486,00	19
Zasiłki celowe i w naturze	312 242,89	203

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS.

Wśród zadań zleconych zrealizowanych przez MGOPS największe wydatki poniesiono w przypadku:

- Realizacji świadczeń rodzinnych – przeznaczono na to łącznie 7 312 291,60 zł,
- Realizacji świadczeń wychowawczych – na które przeznaczono 11 382 044, 67 zł,
- Realizacji zadań z Funduszu Pomocy Ukrainie – w wysokości 988 728,11 zł.

W 2022 r. MGOPS realizował także działania takie jak:

- wydawanie żywności w ramach Banku Żywności - wydano żywność dla 303 osób w ilości 5 504 kg (w 2021 r. – 10 705 kg) , w formie 520 paczek,
- monitoring sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą,
- program „Opieka 75+” – finansowanie usług opiekuńczych dla osób starszych, z których skorzystało 16 osób,, co kosztowało łącznie 227 144,12 zł (połowa dofinansowana z budżetu państwa),
- program „Posiłek w szkole i w domu” – skierowany do dzieci, osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Łączny koszt programu wyniósł 82 620,50 zł, a skorzystało z niego 130 osób,
- program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – do programu zatrudniono 6 asystentów, wykonano 1 640 godzin usług dla 6 osób niepełnosprawnych. Koszt programu wyniósł 66 646,83 zł.

Ponadto w 2022 r. Ośrodek prowadził 78 niebieskich kart, a 15 rodzin było wspieranych usługami Asystenta Rodziny.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W roku 2022 odbyły się 24 posiedzenia Miejsko-Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – tyle samo, co w roku poprzednim. W ich trakcie rozpatrywano wnioski w sprawie wszczęcia postępowania zmierzającego do ustalenia czy osoba jest uzależniona od alkoholu, opiniowano lokalizację punktów sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych, omawiano sprawy bieżące dotyczące kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz szkoleń dla Komisji.

Zarządzeniem nr BN.0050.1084.2022 z dnia 17 listopada 2022 r., Burmistrz powołał do składu Komisji Annę Połomską (pracownika socjalnego). Na koniec 2022 roku Komisja składała się z 9 członków.

W 2022 r. do Komisji wpłynęło 112 wniosków w sprawie wszczęcia postępowania zmierzającego do ustalenia czy osoba jest uzależniona od alkoholu (w 2021 r. – 156). Wnioski dotyczyły 82 osób: 12 kobiet i 70 mężczyzn. Wnioski zostały złożone przez:

- Komisariat Policji - skierował 72 wnioski dot. 54 osób,
- Kuratorzy Sądu Rejonowego - skierowali 5 wniosków dot. 5 osób,

- Rodziny osób nadużywających alkoholu - skierowały 14 wniosków, dot. 14 osób,
- Zespół Interdyscyplinarny - skierował 16 wniosków dot. 16 osób,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - skierował 2 wnioski dot. 2 osób.

Komisja wobec zgłoszonych osób podjęła działania takie jak:

- przeprowadzenie 115 wywiadów środowiskowych względem osób nadużywających alkoholu, zrealizowano 65 wywiadów, w 50 przypadkach sporządzono notatkę, gdyż rodzina odmówiła udzielenia wywiadu,
- wysłanie 213 zaproszeń na posiedzenie Komisji,
- 35 osób zgłosiło się na posiedzenie Komisji,
- 31 osób skierowano do Poradni Leczenia Odwykowego w Jelczu-Laskowicach,
- Wobec 10 osób skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Oławie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- Wobec 18 osób zawieszono postępowanie ze względu na podjęcie leczenia odwykowego, pobyt w zakładzie karnym lub brak współpracy,
- 2 postępowania zakończono ze względu na brak przesłanek do dalszego postępowania Komisji,
- 7 postępowań zakończono ze względu na zgon zgłoszonej osoby,
- 11 postępowań pozostało do rozpatrzenia w 2023 roku,
- Przedstawiciel Komisji brał udział w 179 grupach roboczych, które odbyły się w związku z procedurą Niebieskie Karty. Były to spotkania ze sprawcami przemocy nadużywającymi alkoholu oraz z osobami doznającymi przemocy jako osobami współuzależnionymi.

W 2022 r. Komisja rozpatrzyła 32 wnioski dotyczące lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Wszystkie lokalizacje zostały zaopiniowane pozytywnie.

Opieka zdrowotna

Jednym z zadań gminy jest zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej. Podmiotem publicznym działającym w obszarze ochrony zdrowia jest Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna Sp. z o.o. w Jelczu-Laskowicach - jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000136148. Przychodnia świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i obejmuje opieką ok. 7 500 pacjentów, prowadzi działalność medyczną w siedzibie Spółki w Jelczu-Laskowicach przy ul. Bożka 13, a także w Minkowicach Oławskich, ul. Kolejowa 30. Ponadto w szkołach miasta i gminy Jelcz-Laskowice Spółka wykonuje świadczenia w zakresie higieny szkolnej oraz w jednym podmiocie gospodarczym mającym podpisaną

z nią umowę w zakresie medycyny pracy. W 2022 r. Spółka wykonywała świadczenia medyczne w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz rehabilitacji medycznej.

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna sprawowana jest w poradniach:

- chirurgii ogólnej,
- ginekologiczno-położniczej,
- otolaryngologicznej,
- neurologicznej,
- okulistycznej,
- urazowo-ortopedycznej,
- dermatologicznej,
- kardiologicznej,
- gastroenterologicznej.

łącznie udzielono 38 559 porad , co daje wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 2 707 (7,5%). Narodowy Fundusz Zdrowia odrębnie kontraktuje poradnię zdrowia psychicznego i współuzależnień od alkoholu, udzielono w tych poradniach 1 212 porad, odnotowując wzrost o 19 porad w stosunku do roku poprzedniego. Poza systemem finansowania ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia działa poradnia urologiczna i endokrynologiczna .

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w której udzielono 28 201 porad przy około 7 500 osobach uprawnionych, zanotowano wzrost o 476 porad w stosunku do roku poprzedniego. W roku 2022 wykonano ogółem 80 170 zabiegów fizjoterapeutycznych a w roku 2021 65 405, tym samym uzyskując wzrost o 22,6%. W roku 2022 Spółka kontynuowała Narodowy Program szczepień przeciw COVID 19.

Kapitał zakładowy spółki wynosi 6 646 500 zł, stanowią go 13 293 udziały o wartości nominalnej 500 zł każdy. Przychody netto Spółki wyniosły w 2022 r. 10 238 mln złotych, co oznacza wzrost w stosunku do 2021 o 16,3%. W roku poprzednim Spółka zanotowała zysk w wysokości 110 000 zł tj. 1.1% przychodu Spółki. Należy zwrócić uwagę, że w roku 2022 zmniejszyły się przychody w stosunku do roku poprzedniego związane z walką z pandemią. Przychody z tego tytułu zmniejszyły się o kwotę 514 000 zł. Wspomniane środki w znacznej mierze wpłynęły na rekordowy przychód i dochód uzyskany w roku poprzednim. Ponadto w 2022 r. Spółka:

- odprowadziła z tytułu podatku CIT około. 43 000 zł, podatku od nieruchomości 21 000 zł, podatku VAT 16 000 zł,
- zatrudniała 95 osób, w tym 55 na umowę o pracę i 40 innych form zatrudnienia, a świadczenia medyczne realizowało łącznie 40 lekarzy, 16 pielęgniarek, 2 położne, 4 diagnostów laboratoryjnych, 2 techników elektroradiologii, 3 psychologów oraz 6 fizjoterapeutów,

- dokonano licznych zakupów sprzętu medycznego, informatycznego oraz przeprowadzono prace remontowo-budowlane w siedzibie spółki,
- zmodernizowano sprzęt medyczny (wymiana aparatu rentgenowskiego, jednego z aparatów ultrasonograficznych, zakupu aparatu do optycznej koherentnej tomografii dna oka).

Na 2023 r. zaplanowano dalszą modernizację sprzętu i prace remontowo-budowlane w laboratorium analitycznym.

W 2022 r. na terenie gminy funkcjonowały także następujące podmioty niepubliczne świadczące usługi medyczne:

- ❖ NZOZ „PROMED” Spółka Cywilna - świadczenia medyczne udzielane są w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w siedzibie w Jelczu-Laskowicach przy ul. Liliowej 3A. Pacjenci przyjmowani są od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:25 do 18:35. Opieką medyczną objętych jest 5 700 pacjentów. Usługi świadczy 3 lekarzy, 4 pielęgniarki oraz 1 położna.
- ❖ Ośrodek Zdrowia „Jelmed”, świadczenia medyczne udzielane są w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w siedzibie w Jelczu-Laskowicach przy ul. Kasztanowej 7. Przychodnia przyjmuje pacjentów od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 -18:00 i obejmuje łącznie 8 201 pacjentów swoją opieką, z czego 5643 ubezpieczonych zadeklarowanych do lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz 2 558 ubezpieczonych kobiet zadeklarowanych do położnej. Ośrodek zatrudnia 11 pracowników medycznych, w tym 1 lekarza pediatrę ze specjalizacją medycy rodzinnej oraz 1 lekarza ze specjalizacją medycyny rodzinnej.
- ❖ Przychodnia Lekarska MEDICOR s.c. - opieką obejmuje 8218 pacjentów, prowadzi działalność leczniczą w zakresie: opieki zdrowotnej w zakresie świadczeń lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (5 lekarzy i 2 współpracujących), opieki zdrowotnej w zakresie świadczeń pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej podstawowej opieki zdrowotnej (4 pielęgniarki), opieka zdrowotna w zakresie świadczeń położnej środowiskowo-rodzinnej podstawowej opieki zdrowotnej (1 pielęgniarka położna). Pacjenci przyjmowani są w siedzibie w Jelczu-Laskowicach ul. Bożka 11, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00.

2.8 Informacja o obcokrajowcach na terenie Gminy Jelcz-Laskowice

Oszacowanie liczby obcokrajowców zamieszkujących teren Gminy Jelcz-Laskowice jest trudne co wynika głównie z kwestii formalnych – nie wszyscy obcokrajowcy przebywają na terenie gminy legalnie. W celu ustalenia przybliżonej liczby zatrudnionych obcokrajowców zwrócono się do 25 firm, z czego

otrzymano odpowiedź od 15. Według tych niepełnych danych w 2022 r. zatrudnionych było 1 673 obcokrajowców, z czego najwięcej posiadało obywatelstwo ukraińskie.

Tabela 18 Liczba zatrudnionych obcokrajowców – odpowiedzi 15 przedsiębiorstw

Obywatelstwo	Liczba pracowników
Ukraińskie	1 654
Białoruskie	2
Rosyjskie	2
Gruzińskie	5
Rumuńskie	1
Wietnamskie	1
Japońskie	4
Indyjskie	2
Nepalskie	1
Kazachskie	1
Razem:	1 673

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy, na koniec 2022 r. na pobyt stały i czasowy zameldowanych było 218 osób niemających obywatelstwa polskiego. Dla uchodźców z Ukrainy wydano 2 275 numerów PESEL. W związku z atakiem Rosji na Ukrainę przygotowano miejsca zakwaterowania dla uchodźców. Zapewniono 100 miejsc stałych, które od początku zakwaterowania do końca grudnia 2022 r. opuściło 250 osób.

Tabela 19 Miejsca zakwaterowania stałego dla uchodźców na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice

Miejsce	Ilość przygotowanych miejsc	Ilość zajętych miejsc (stan na 31.12.2022 r.)
Schronisko szkolne w Chwałowicach	41	14
Świetlica wiejska w Miłocicach Małych	9	7
Hala sportowa, ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach	50	12
Razem:	100	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Ponadto na terenie gminy działało 8 punktów tymczasowego zakwaterowania, w których zorganizowano 179 miejsc noclegowych:

- Schronisko szkolne w Chwałowicach
- Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Jelczu-Laskowicach
- Hala sportowa, ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach
- Klub środowiskowy OPTY w Jelczu-Laskowicach
- Remizo- świetlica w Dębinie
- Świetlica wiejska w Miłocicach Małych
- Remizo –świetlica w Wójcicach
- Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Jelczu-Laskowicach

W 2022 r. złożono 1 393 wnioski o wypłatę świadczenia 40,00 zł przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. łączna wartość wypłaconych z tego tytułu wniosków wyniosła 5 786 960,00 zł.

2.9 Budżet obywatelski

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXII.285.2021 z dnia 31 marca 2021 r. wprowadzono zasady i tryb przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie projektu „Budżet Obywatelski w Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 r.”. W przytoczonej uchwale określono szczegółowe zasady dotyczące budżetu obywatelskiego na 2022 r. Na realizację projektów w 2022 r. przeznaczono 800 tys. zł (o 50 tys. zł więcej niż w 2021 r.) W Regulaminie Budżetu Obywatelskiego w Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice określono, że koszt jednego zgłaszanego zadania zlokalizowanego na terenie miasta nie może przekroczyć 250 tys. zł, a zadania zlokalizowanego na terenie sołectw – kwoty 150 tys. zł.

Na projekty zlokalizowane na terenie miasta przeznaczono 500 tys. zł, natomiast na przedsięwzięcia przewidziane na terenie sołectw – 300 tys. zł. Każdy pełnoletni mieszkaniec mógł zgłosić jeden projekt do realizacji – uzyskawszy wcześniej poparcie co najmniej 15 dorosłych mieszkańców gminy. Następnie zgłoszone i zweryfikowane projekty zostały poddane głosowaniu. Swój głos na wybrany projekt mógł oddać każdy pełnoletni mieszkaniec gminy – osobiście lub za pomocą platformy internetowej.

Tabela 20 Harmonogram Budżetu Obywatelskiego w 2022 r.

Termin realizacji	Czynność do realizacji
Od dnia ogłoszenia uchwały w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego	Kampania informacyjna
Od 24 maja do 25 czerwca 2021 r.	Konsultowanie i zgłaszanie zadań do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego
Od 28 czerwca do 31 sierpnia 2021 r.	Weryfikacja zgłoszonych zadań
Od 1 września do 20 września 2021 r.	Rozpatrywanie odwołań od odrzuconych zadań
Od 22 września do 6 października 2021 r.	Publiczna prezentacja zadań
Od 11 października do 5 listopada 2021 r.	Przeprowadzenie głosowania
Od 1 grudnia 2021 r.	Ogłoszenie wyników głosowania

Źródło: Załącznik nr 2 do Uchwały Nr XXIV.198.2020 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 31 marca 2021 r.

Głosowaniu zostało poddane 13 projektów (o 4 mniej niż w poprzedniej edycji). W głosowaniu udział wzięło 5 014 mieszkańców (o 2,5% więcej niż w 2021 r.) – z czego 571 głosów były nieważnych. Mieszkańcy głosowali zarówno elektronicznie (1 685) jak i papierowo (2 758). Wśród głosów oddanych elektronicznie, najwięcej pochodziło z urządzeń mobilnych (75%). Kobiety stanowiły 55% głosujących, natomiast mężczyźni 45%. Największe zainteresowanie budżetem było w grupach wiekowych 36-49 lat (35,1%) oraz 60+ (26,6%) – tak jak w poprzedniej edycji. Najmniejsze zainteresowanie wykazała grupa młodych osób w przedziale 18-25 lat (9,1%). Z 13 projektów do realizacji wybrano 4, co przedstawia tabela poniżej.

Tabela 21 Zadania w ramach budżetu obywatelskiego w 2022 r.

Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Oddane głosy
Budowa kortu tenisowego wraz z odwodnieniem i ogrodzeniem przy ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach	248 000 zł	656
Utwardzenie terenu na działce nr 261/7 w Minkowicach Oławskich przy Szkole Podstawowej.	125 589,30 zł	585
Piknikowa Strefa Relaksu - Pierwszy Staw Jelczański	249 724 zł	544
Zakup i montaż lamp solarno-wiatrowych w Grędzinie	145 500 zł	258

Źródło: <https://jelcz-laskowice.budzet-obywatelski.org/poprzednie-edycje/5/wyniki>

2.10 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe

Roczny program współpracy Gminy Jelcz-Laskowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 został uchwalony 30 listopada 2021 roku Uchwałą nr XL.361.2021 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach. Program powstał w oparciu o wiedzę i doświadczenie zarówno pracowników Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, jak również organizacji pozarządowych.

Nadrzędnym celem programu było wyzwolenie potencjału aktywności obywatelskiej, wrażliwości społecznej oraz umacnianie lokalnych więzi, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, budowanie partnerstwa pomiędzy środowiskiem lokalnym a władzami samorządowymi.

W okresie od dnia 18 do 25 października 2021 roku zostały przeprowadzone konsultacje projektu „Programu współpracy Gminy Jelcz-Laskowice z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022”. Organizacje pozarządowe mogły składać na formularzu opinie i uwagi do projektu Programu. W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna opinia ani wnioski.

W roku 2022 ogłoszono 3 otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych o charakterze pożytku publicznego. Na podstawie Programu zlecono wybranym organizacjom zadania takie jak:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania praw dziecka,
- organizowanie kolonii lub obozów dla dzieci i młodzieży,
- działalność na rzecz aktywizacji i integracji osób w wieku emerytalnym.

W Programie współpracy określono dwie formy współpracy:

1. O charakterze niefinansowym, w tym działania takie jak:

- Informowanie organizacji pozarządowych o planowanych kierunkach działania i realizacji zadań,
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektu aktu normatywnego dotyczącego sfery współpracy (roczny program współpracy),
- praca przedstawicieli organizacji pozarządowych jako członków komisji konkursowych do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
- organizacje miały możliwość przysyłać informacje na temat różnorodnych działań, które zamieszczane były na stronie internetowej Gminy,
- wspólne rozpoznawanie potrzeb społeczności lokalnej i wspólne planowanie działań służących zaspokojeniu tych potrzeb,
- zapewnienie organizacjom materiałów promocyjnych Gminy.

2. O charakterze finansowym, zgodnie z obowiązującym prawem występowała w dwóch formach:

- powierzenia wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie w 100% kosztów jego realizacji,
- wspierania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie kosztów jego realizacji- podmiot wykazywał się wkładem własnym.

Tabela 22 Wykaz podmiotów, które otrzymały dotację z budżetu gminy w 2022 r. na realizację zadań publicznych

Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Wysokość dotacji	Wysokość środków wykorzystanych przez podmiot
Dział 926 – Kultura fizyczna			
Upowszechnianie kolarstwa poprzez prowadzenie zorganizowanego szkolenia sportowego i udziału w zawodach	Uczniowski Klub Kolarski w Jelczu – Laskowicach	20 000,00 zł	20 000,00 zł
	Uczniowski Klub Sportowy „Moto - Jelcz- Laskowice”	120 000,00 zł	120 000,00 zł
Upowszechnianie sportu poprzez prowadzenie zorganizowanego szkolenia sportowego oraz zapewnienia udziału w zawodach sportowych i konkursach różnych dyscyplin	Miejsko – Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych	320 000,00 zł	320 000,00 zł
Upowszechnianie gry w piłkę nożną poprzez prowadzenie zorganizowanych zajęć, treningów i współzawodnictwa sportowego	Miejski Klub Sportowy „Czarni” Jelcz-Laskowice	190 000,00 zł	190 000,00 zł
Upowszechnianie halowej piłki nożnej poprzez organizowanie zajęć sportowych, treningów i udziału w zawodach	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej KS.ORZEŁ FUTSAL	50 000,00 zł	50 000,00 zł
Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez organizację zajęć sportowych oraz udział w zawodach	Miejsko – Gminny Szkolny Związek Sportowy w Jelczu – Laskowicach	65 000,00 zł	61 094,57 zł

Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Wysokość dotacji	Wysokość środków wykorzystanych przez podmiot
Upowszechnianie gry w tenisa stołowego poprzez prowadzenie zorganizowanego szkolenia sportowego i udziału w zawodach	Miejski Ludowy Klub Sportowy „VICTORIA” w Jelczu – Laskowicach,	100 000,00 zł	100 000,00 zł
Upowszechnianie pływania poprzez organizowanie zajęć sportowych, treningów i współzawodnictwa sportowego	Uczniowski Klub Pływacki „MANTA” w Jelczu – Laskowicach	95 000,00 zł	95 000,00 zł
Organizowanie zajęć i treningów oraz udział w zawodach i pokazach modeli samochodowych	Klub Modelarstwa Samochodowego „Jelcz-Mikrus” w Jelczu-Laskowicach	90 000,00 zł	90 000,00 zł
Upowszechnianie strzelectwa sportowego poprzez organizowanie treningów i udziału w zawodach	Liga Obrony Kraju w Jelczu – Laskowicach	9 500,00 zł	9 500,00 zł
Popularyzacja biegania jako aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, poprzez organizowanie szkolenia i zawodów sportowych	Stowarzyszenie Jelcz Triathlon Project w Jelczu-Laskowicach	30 000,00 zł	30 000,00 zł
	Klub Biegacza „Harcownik” z siedzibą w Jelczu-Laskowicach	40 000,00 zł	40 000,00 zł
Upowszechnianie Judo poprzez organizowanie zajęć sportowych, treningów i udziału w zawodach	Uczniowski Klub Sportowy JUDO Jelcz-Laskowice	12 000,00 zł	12 000,00 zł
Upowszechnianie gry w piłkę siatkową poprzez organizowanie zajęć sportowych, treningów i udziału w zawodach	Towarzystwem Siatkarskim „VOLLEY” Jelcz-Laskowice	240 000,00 zł	240 000,00 zł
Upowszechnianie kickboxingu wśród dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zorganizowanych zajęć sportowych, treningów i współzawodnictwa sportowego	Stowarzyszenie Fighter Jelcz-Laskowice	25 000,00 zł	25 000,00 zł
„Aktywna Chwałowicka Pętka 2021”	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju i integracji Chwałowic	3 000,00 zł	2 974,73 zł
„Organizacja rozgrywek Jelczańskiej Ligi Siatkówki 2022”	Towarzystwo Siatkarskie „VOLLEY” Jelcz-Laskowice	8 700,00 zł	8 700,00 zł
" I Memoriał Janusza Lafriego w Piłce Siatkowej Mężczyzn"	Towarzystwo Siatkarskie „VOLLEY” Jelcz-Laskowice	7 000,00 zł	7 000,00 zł
Integracja międzykulturowa mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice	Sowarzystwie Rozwoju Wsi Miłocice,, łączymy pokolenia"	10 000,00 zł	9 800,00 zł
Integracja międzykulturowa mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice	Sowarzystwie " Inicjatywa 2.0"	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Upowszechnianie gry w koszykówkę poprzez organizowanie zajęć sportowych, treningów i udziału w zawodach	Miejski Klub Koszykarski „Blues” Jelcz-Laskowice	39 356,00 zł	35 936,79 zł
	Razem:	1 479 556,00 zł	1 472 006,09 zł

Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Wysokość dotacji	Wysokość środków wykorzystanych przez podmiot
Dział 851 – Rehabilitacja dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym			
Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Tęcza” w Oławie	49 450,00 zł	49 450,00 zł
Prowadzenie działalności edukacyjnej oraz krzewienie trzeźwości wśród mieszkańców Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	Stowarzyszenie Abstynenckie „Tęcza” w Jelczu-Laskowicach	35 000,00 zł	34 581,18 zł
Razem:		84 450,00 zł	84 031,18 zł
Dział 855 - Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania praw dziecka			
Wspieranie rodzin, integracja społeczności lokalnych poprzez organizowanie spotkań, pikników, zajęć i warsztatów dla mieszkańców Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Miłocice „Łączymy Pokolenia”	10 000,00 zł	9 885,03 zł
Razem:		10 000,00 zł	9 885,03 zł
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego			
Wspieranie inicjatyw kulturalnych i turystycznych mających na celu aktywizację i integrację seniorów z terenu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	Polski Związek Emerytów i Rencistów	10 000,00 zł	10 000,00 zł
Razem:		10 000,00 zł	10 000,00 zł
Ogółem:		1 584 006,00 zł	1 575 922,30 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

W 2022 r. w ramach małych grantów udzielano dotacji 5 organizacjom (wskazane w powyższej tabeli). Ogółem na realizację zadań publicznych w roku 2022 przeznaczono kwotę: 1 584 006 zł – o 1,2% więcej niż w 2021 r. Podobnie jak w latach poprzednich, wśród dofinansowanych podmiotów dominowały organizacje o profilu sportowo-rekreacyjnym. Cele współpracy, czyli zaspokojenie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców zostały zrealizowane poprzez prowadzenie takich zadań jak szkolenie dzieci i młodzieży w formie treningów i różnych zajęć sportowych oraz organizację imprez i zawodów sportowych.

2.11 Działania na rzecz bezpieczeństwa

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na opisie zagadnień stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z art.7.1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Bezpieczeństwo publiczne

Działaniami z zakresu bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy zajmuje się Komisariat Policji w Jelczu-Laskowicach. Według stanu na dzień 31.12.2022 roku Komisariat Policji w Jelczu-Laskowicach posiadał 33 etaty (35 w roku poprzednim), w tym 3 funkcjonariuszy było w trakcie szkolenia

podstawowego, a 2 funkcjonariuszy odbywało adaptację zawodową w Oddziałach Prewencji Policji Komendy Stołecznej w Warszawie i Wrocławiu.

W poniższej tabeli przedstawiono statystyki policyjne za 2022 r.

Tabela 23 Liczba i wskaźniki dotyczące przestępczości za 2022 r.

	2021	2022	Dynamika
Ilość wszczętych postępowań	477	478	0,2%
Ilość zakończonych postępowań	442	461	4,3%
Przestępstwa stwierdzone	118	111	-5,9%
Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem	71,7	66,1	-7,8%
Wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych	74,2	68,6	-7,5%
Wskaźnik wykrywalności w siedmiu kategoriach przestępstw	47,7	58,1	21,8%
Ilość interwencji policyjnych	5 793	4 606	-20,5%
Liczba wykrytych przestępstw narkotykowych	62	39	-37,1%
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskiej Karty”	52	29	-44,2%
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	56	35	-37,5%
Liczba osób dotkniętych przemocą domową	55	31	-43,6%
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie	52	28	-46,2%
Liczba mandatów karnych	983	394	-59,9%
Wykroczenia społecznie uciążliwe przeciwko:			
▪ bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	27	6	-77,8%
▪ porządkowi i spokojowi publicznemu	93	4	-95,7%
▪ kradzieży	39	22	-43,6%
▪ obyczajności publicznej	3	3	0,0%
▪ ustawie o wychowaniu w trzeźwości	75	58	-22,7%
Zdarzenia drogowe			
Obszar miejski:			
Wypadki	2	8	300,0%
Kolizje	159	104	-34,6%
Ranni	3	14	366,7%
Zabici	0	0	-
Obszar wiejski:			
Wypadki	3	4	33,3%
Kolizje	75	58	-22,7%
Ranni	4	4	0,0%
Zabici	1	0	-100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Bezpieczeństwo pożarowe

Nad bezpieczeństwem pożarowym w gminie Jelcz- Laskowice czuwa siedem Ochotniczych Straży Pożarnych i Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Jelcz-Laskowice Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oławie.

W roku 2022 na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice zanotowano 476 zdarzeń – to o 96 więcej niż w 2021 r. Najwięcej z tych zdarzeń stanowiły kolejno:

- miejscowe zagrożenia (260), stanowiące 54,6% wszystkich zdarzeń,
- pożary (188), stanowiące 39,5%,
- alarmy fałszywe (28), których udział wyniósł 5,9%.

Ilość zdarzeń związanych z pożarem wzrosła o 23,7% w stosunku do 2021 r. W strukturze pożarów dominują zdarzenia małe, które stanowią 97% wszystkich interwencji. Wzrost liczby tych zdarzeń związany jest m.in. większą liczbą pożarów na nieużytkach rolniczych. W 2022 r. największy pożar był ten w zakładzie ELICA, gdzie w wyniku prac budowlanych zapaliło się ocieplenie ściany hali magazynowo-produkcyjnej. Zniszczeniu uległo 70 m² ściany, ewakuowano 339 osób.

Wśród miejscowych zagrożeń także dominują zjawiska lokalne, stanowiące 98,2% wszystkich tego typu zdarzeń. W 2022 r. odnotowano wiele interwencji związanych z silnym wiatrem. Ponadto pojawiły się zdarzenia nadzwyczajne takie jak pomoc uchodźcom z Ukrainy oraz prowadzenie działań związanych z katastrofą ekologiczną na rzece Odrze (wyławianie śniętych ryb).

W 2022 r. wzrosła także liczba alarmów fałszywych, jednakże zdecydowana większość z nich sklasyfikowano jako te „w dobrej wierze” oraz pochodzące z instalacji sygnalizacyjnych ochrony obiektów.

Bezpieczeństwo powodziowe

Na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice zagrożeniem zatopienia objęty jest prawobrzeżny obszar rzeki Odry, w którego obręb wchodzi użytki rolne, tereny zabudowane oraz lasy. Zgodnie z najnowszymi mapami ryzyka powodziowego teren osiedla Jelcz oraz miejscowość Jelcz nie jest już objęty ryzykiem zagrożenia powodziowego przy założeniu, że zmodernizowany w 2015 roku wał nie uleganie awarii. Zagrożone są także leżące w zlewni rzeki Widawy miejscowości Grędzina i Brzezinki, w niewielkim stopniu zagrożone mogą być użytki rolne w miejscowości Dziuplina.

Organem pomocniczym Burmistrza Jelcz-Laskowic w realizacji zadań zarządzania kryzysowego w tym także tych związanych z ochroną przeciwpowodziową jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Jest on powoływany w drodze zarządzania. W jego skład wchodzi pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, przedstawiciele służb, straży oraz inspekcji, którzy zostali wyznaczeni do pracy w zespole.

W 2022 r. na terenie gminy nie doszło do żadnych sytuacji mogących powodować zagrożenie powodziowe.

2.12 Analiza bieżącego utrzymania dróg

Zakres przedmiotowy niniejszego rozdziału koncentruje się na opisie zagadnień stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z Art.7.1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy; 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Wśród najważniejszych działań z zakresu infrastruktury drogowej realizowanych w 2022 r. można wymienić:

- ❖ Remonty nawierzchni dróg i ulic - wykonano awaryjne naprawy nawierzchni z masy bitumicznej w Chwałowicach, Jelczu-Laskowicach oraz Miłoszycach. Przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni dróg z masy bitumicznej na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice. Ponadto wykonano miejscowe naprawy nawierzchni ulic i chodników. Przeprowadzono remont przepustu drogowego w Brzezinkach.
- ❖ Konserwacja i uzupełnianie oświetlenia drogowego, znaków pionowych i poziomych,
- ❖ Utrzymanie dróg w okresie zimy,
- ❖ Rekultywacja dróg gminnych, w miejscowościach takich jak:
  - Jelcz-Laskowice – ulice: Jaskółcza, Krucza, Jastrzębia, Łabędzia, Biskupskiego, Kukułcza, Tołpy, Lipcowa, Strzelnicza, Turniejowa, Brzozowa, Grabowa, Cyprysowa, Lipowa, Jodłowa, Modrzewiowa, Garażowa, Piastowska, Ziołowa, Strusia, Włoska, Kolejowa, Zielona, Tymienieckiego, Folwarczna, Kolonijna, Jałowcowa, Sokola, Działkowa,
  - Miłoszyce – ulice: Akacyjowa, Boczna, Brzoskwiniowa, Cicha, Gierymskiego, Harcerska, Skautów, Asnyka, Słowackiego, Kochanowskiego, Kossaka, Morelowa, Makuszyńskiego, Malczewskiego, Matejki, Norwida, Nowa, Krótka, Polna, Rzemieślnicza, przy cmentarzu, Spokojna, Wiśniowa, Zuchów, Pogodna,
  - Chwałowice – ulice: część Akacyjowej, Główna, Jałowcowa, Klonowa, Kochanowskiego, Słoneczna, Polna, Sokola, Wierzbowa, Krótka, Norwida, Leśna,
  - Miłocice – ulice: Główna, Leśna, Boczna, Poczta, Szkolna,
  - Grędzina – ulice: Główna, Boczna, Bażantowa, pętla autobusowa,
  - Brzezinki – ulice: Główna,
  - Dziuplina – ulice: Główna, Młyńska,
  - Miłocice Małe – ulice: Główna,
  - Wójcice – ulice: Główna, Dobrzyńska, Gajowa,
  - Minkowice Oławskie – ulice: Kościuszki, Kościelna, Łąkowa, Makowa, Kolejowa,
  - Łęg – ulice: Spokojna,
  - Nowy Dwór – ulice: Leśna,
  - Piekary – ulice: Średnia,
  - Biskupice Oławskie/Celina – ulice: Kościelna, do przejazdu.

❖ Inwestycje drogowe takie jak:

- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Minkowicach Oławskich,
- Przebudowa ul. Tymienieckiego,
- Przebudowa ul. Belgijskiej w Jelczu-Laskowicach,
- Przebudowa dróg na Osiedlu Europejskim,
- Przebudowa przejść dla pieszych ul. Bożka, ul. Chabrowa w Jelczu-Laskowicach,
- Przebudowa przejść dla pieszych ul. Wierzbowa, ul. Długa, ul. Europejska w Miłoszycach,
- Przebudowa przejść dla pieszych ul. Bożka, ul. Tańskiego w Jelczu-Laskowicach,
- Przebudowa przejść dla pieszych ul. Tańskiego, ul. Chabrowa w Jelczu-Laskowicach.

W 2022 r. na bieżące utrzymanie dróg przeznaczono 979 868,62 zł (w 2021 r. - 1 087 922,70 zł), a na prace remontowe i konserwację dróg wydano 1 796 604,23 zł (w 2021 r. - 1 556 209,98 zł).

2.13 Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów

W 2022 r. liczba mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 21 770 (meldunek stały) – to wzrost liczby osób o 0,2% względem 2021 r. Liczba mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice objęta zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2022 r. wynosiła 22 373 osób.

Liczba nieruchomości zamieszkałych objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosi 7 398 gospodarstw (wzrost o 4,0% względem 2021 r.). W 2022 roku na terenie Gminy Jelcz-Laskowice przeprowadzono 77 kontroli dotyczących poprawności danych w złożonych deklaracjach przez właścicieli nieruchomości oraz 36 kontroli zawarcia umowy na odbiór odpadów komunalnych, z czego: 29 zostało zakończonych, natomiast 7 jest w trakcie realizacji.

Należy nadmienić, że na terenie Gminy Jelcz-Laskowice nieruchomości niezamieszkałe nie są objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych - właściciel nieruchomości jest wtedy zobligowany do zawarcia indywidualnej umowy cywilno-prawnej z podmiotem posiadającym zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 roku prowadzona była selektywna zbiórka następujących frakcji odpadów:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady komunalne zbierane selektywnie:
  - papier,

- szkło,
- metal i tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe
- bioodpady,
- meble i odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki.

Na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w roku 2022 zebranych zostało 10 697,78 Mg odpadów komunalnych, z czego w formie zmieszanej 6 778,62 Mg. W ramach funkcjonowania PSZOK zostało zebranych 1 052,3 Mg odpadów komunalnych, zatem w 2022 r. zebrano łącznie 12 941,1 Mg odpadów komunalnych (o 2,4% mniej niż w roku poprzednim).

Tabela 24 Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 r.

Kod odpadów	Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości	Masa [Mg] w 2021 r.	Masa [Mg] w 2022 r.	Dynamika zmian
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	258,36	249,37	-3,5%
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	579,12	629,73	8,7%
15 01 07	Opakowania ze szkła	465,46	486,84	4,6%
20 01 01	Papier i tektura	5,09	4,12	-19,1%
20 01 02	Szkło	0,79	0,48	-39,2%
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,80	2,78	247,5%
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,03	1,00	-2,9%
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	36,20	14,44	-60,1%
20 01 39	Tworzywa sztuczne	2,94	3,53	20,1%
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	12,00	-	-
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 387,39	1 538,12	10,9%
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	107,42	100,48	-6,5%
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	7 619,72	7 461,61	-2,1%
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	390,42	205,20	-47,4%
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	7,38	-	-

Źródło: : opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

Zmieszane odpady komunalne (20 03 01) pochodzące z terenu Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 roku kierowane były do instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. W roku 2022 na terenie Gminy Jelcz-Laskowice zebrano łącznie 6 778,62 Mg odpadów komunalnych w postaci zmieszanej. Odpady w większości zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku D13.

Ogólne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 roku wyniosły 7 092 315,11 zł, a więc o 5,1% więcej niż w roku

poprzednim. Wpływy do budżetu z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami od właścicieli nieruchomości w roku 2022 wyniosły 7 473 621,46 zł – o 17,6% więcej niż w 2021 r. W 2022 r. w systemie finansowania uzyskano nadwyżkę w wysokości 381 306,35 zł – sytuacja uległa poprawie w porównaniu do lat poprzednich, gdzie notowano deficyt budżetowy w tym obszarze. Nadwyżka finansowa powstała wskutek wzrostu wpływów związanych z windykacją zaległości z lat poprzednich w wysokości 443 747,49 zł oraz wzrostem liczby mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi i spadkiem masy odbieranych odpadów zmieszanych oraz odpadów wielkogabarytowych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK)

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajduje się przy ul. Techników 6 w Jelczu-Laskowicach. Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z miasta i gminy Jelcz-Laskowice zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Techników 8, 55-220 Jelcz-Laskowice. W PSZOK odpady są przyjmowane nieodpłatnie od mieszkańców z nieruchomości zamieszkałych. Każdy z mieszkańców musi dostarczyć odpady do punktu we własnym zakresie, okazując przy tym dokument potwierdzającego uiszczenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Jelcz-Laskowice za bieżący okres rozliczeniowy.

W PSZOK przyjmowane są:

1. papier i tektura,
2. opakowania z papieru i tektury,
3. szkło,
4. opakowania ze szkła,
5. opakowania wielomateriałowe,
6. odpady kuchenne,
7. odzież i tekstylia,
8. sorbenty, maty filtracyjne,
9. zużyty kompletny sprzęt elektryczny i elektroniczny,
10. odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z prowadzenia drobnych prac nie wymagających pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót do starosty (niezanieczyszczone odpady betonowe oraz gruz betonowy i ceglany), limit na jedną nieruchomość zamieszkałą wynosi 0,50 Mg rocznie,
11. zużyte opony samochodowe dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, limit na jedną nieruchomość zamieszkałą wynosi 4szt. opon rocznie,
12. odpady ulegające biodegradacji.
13. baterie i akumulatory,
14. drewno i opakowania z drewna,
15. drewno zawierające substancje niebezpieczne,
16. styropian czysty (niezanieczyszczony klejem, zaprawą murarską, ziemią itp.),

17. chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
18. opakowania z metalu i tworzyw sztucznych,
19. metal i tworzywa sztuczne,
20. odpady wielkogabarytowe,
21. inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym.

W 2022 r. w ramach funkcjonowania PSZOK zostało zebranych łącznie 1052,56, a więc o 42,5% mniej niż w 2021 r.

Tabela 25 Odpady komunalne zebrane w PSZOK (ul. Techników 6, Jelcz-Laskowice)

Kod odpadów	Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości	Masa [Mg] w 2021 r.	Masa [Mg] w 2022 r.	Dynamika zmian
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	40,84	43,04	5,4%
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,52	-	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,46	-	-
16 01 03	Zużyte opony	30,34	22,58	-25,6%
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	44,16	-	-
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	317,26	355,47	12,0%
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	77,37	27,38	-64,6%
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	14,14	9,86	-30,3%
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	32,49	20,63	-36,5%
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	412,78	339,40	-17,8%
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	250,40	234,20	-6,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Jelcz-Laskowice.

2.14 Ochrona środowiska

Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie gminy Jelcz-Laskowice

Głównym założeniem Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) jest ograniczenie emisji szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery przez kotły zainstalowane głównie w prywatnych domach jednorodzinnych. Od 2018 r. Burmistrz Jelcza-Laskowic realizuje program ograniczenia niskiej emisji poprzez udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy na realizację inwestycji służących ochronie powietrza czyli na wszystkie inwestycje mające na celu likwidację starych nieekologicznych źródeł ciepła na nowoczesne źródła ciepła.

Na realizację PONE w 2022 r. zostały przeznaczone środki z budżetu gminy w wysokości 363 409,34 zł (w 2021 r. przeznaczono 665 041,00 zł) dla 39 beneficjentów – najwięcej wniosków dotyczyło dofinansowania do pieców gazowych i pomp ciepła.

W ramach PONE nastąpiło znaczące ograniczenie odprowadzanych do powietrza emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w piecach CO. Poniżej przedstawiono dane dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza w 2022 r.

Tabela 26 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń w ciągu 2022 r.

Rodzaj zanieczyszczenia	Ograniczenie emisji [Mg]
Pył PM 10,	3,74
Pył PM 2,5	2,80
CO ₂	-
Benzo(a)piren	0,001425
SO ₂	-
NO _x	-
arsen	0,0000452

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMIG Jelcz-Laskowice.

Dystrybucja węgla w 2022 r.

W 2022 r. ze względu na problemy z surowcami energetycznymi, szczególnie z niską dostępnością węgla, gminy, spółki gminne i związki gminne mogły dystrybuować węgiel wśród mieszkańców, w cenie niższej niż rynkowa. Na terenie Gminy Jelcz-Laskowice złożono 818 wniosków o przyznanie węgla, a sprzedano łącznie 550,9 ton tego surowca.

Realizacja Programu usuwania azbestu z terenu gminy Jelcz-Laskowice

Od 2014 r. Gmina Jelcz-Laskowice realizuje proces usuwania azbestu poprzez wykorzystanie opracowanego i podjętego uchwałą Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach „Programu usuwania azbestu z terenu gminy Jelcz-Laskowice”. W 2022 r. usuniętych i unieszkodliwionych zostało 36,98 Mg wyrobów azbestowych (w 2021 r. było to 87,84 Mg), z czego 30,05 Mg pochodziło z terenów wiejskich, a 6,93 Mg z miasta Jelcz-Laskowice. Łączny koszt usunięcia azbestu w 2022 r. wyniósł 50 483,52 zł (w 2021 r. koszt ten wyniósł 67 247,12 zł).

4. Podsumowanie

W niniejszym rozdziale przedstawiono najważniejsze informacje i wnioski pozwalające dokonać oceny działań samorządu za 2022 rok, a także wpływające na zdefiniowanie zaleceń, kluczowych w kontekście zadań przewidzianych czy też rekomendowanych do realizacji w okresie do końca 2022 r. Poniżej przedstawiono wnioski odnoszące się do działań za rok miniony oraz rekomendacje dotyczące realizacji przedsięwzięć zaplanowanych na 2023 r.

4.1 Wnioski

Mając na uwadze czytelność opracowania zdecydowano się na umieszczenie w formie wniosków najważniejszych działań i tendencji, które istotnie wpłynęły na rozwój społeczno-gospodarczy

całej wspólnoty samorządowej oraz innych informacji związanych z 2022 r. Wnioski mają charakter otwarty – przedstawiono wnioski dotyczące działań uznanych za kluczowe w 2022 r.

- ❖ Budżet gminy za 2022 r. zamknął się po stronie dochodów w kwocie ponad 163 mln zł oraz po stronie wydatków w kwocie ponad 150 mln zł. Wskazuje to na nadwyżkę budżetową w wysokości 13 mln zł – gdy prognoza na ten rok wskazywała wystąpienie deficytu.
- ❖ Dochody własne stanowiły około 56,9% dochodów ogółem – to stosunkowo wysoki odsetek, świadczący o dużej samodzielności finansowej jednostki.
- ❖ Większe wpływy do budżetu niż zakładano, uzyskano z m.in.: odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (997,5%), podatku od czynności cywilnoprawnych (564,6%), podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej (504,4%).
- ❖ Odsetek wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 21,3% - zrealizowano 74% zaplanowanych wydatków majątkowych.
- ❖ Nadwyżka operacyjna budżetu (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) w 2022 r. wyniosła 32,8 mln zł, z czego według planu miała wynieść około 6,5 mln zł.
- ❖ W 2022 r. gmina kontynuowała działania ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego, m.in. usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych – w 2022 r. usunięto 36,98 Mg azbestu, wymianę źródeł ciepła w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji – przeznaczono na to kwotę w wysokości ponad 363 tys. zł.
- ❖ W 2022 r. zrealizowano kolejną edycję Budżetu Obywatelskiego, na co przeznaczono środki w wysokości 800 tys. zł – o 50 tys. zł więcej niż w roku poprzednim. Do realizacji wybrano 4 projekty.
- ❖ Liczba porad lekarskich udzielonych w Przychodni Rejonowo - Specjalistycznej Sp. z o.o. w Jelczu-Laskowicach wyniosła 38 tys. – o 7,5% więcej niż w roku poprzednim.
- ❖ Działalność MGCK, Biblioteki Miejskiej oraz MGCSiR była szersza niż w roku poprzednim, ze względu na zniesienie części obostrzeń związanych z pandemią COVID-19. Zorganizowano zdecydowanie więcej imprez niż w 2021 r.
- ❖ W 2022 r. gmina realizowała dystrybucję węgla wśród mieszkańców, którzy złożyli wnioski o przyznanie tego surowca. Rozdystrybuowano łącznie 550,9 ton węgla.
- ❖ W 2022 r. ze względu na wybuch wojny na Ukrainie, gmina włączyła się w pomoc uchodźcom poprzez m.in. organizację miejsc noclegowych.
- ❖ Straż Pożarna odnotowała 476 zdarzeń wymagających interwencji – to o 96 zdarzeń więcej niż w 2021 r. Policja odnotowała natomiast spadek liczby stwierdzonych przestępstw.

4.2 Rekomendacje

Rekomendacje to zalecenia istotne, biorąc pod uwagę opracowanie kolejnego Raportu o stanie gminy. Poniżej wymieniono działania, które z reguły stanowią kontynuację działań z lat poprzednich.

- ❖ Na rok 2023 zaplanowano dalsze działania z zakresu infrastruktury drogowej takie jak:
  - remonty cząstkowe dróg na terenie miasta i gminy,
  - przebudowy wybranych dróg, w tym powiatowych,
  - budowę sieci dróg rowerowych na terenie gminy Jelcz-Laskowice.
- ❖ Z zakresu poprawy parametrów technicznych budynków zakłada się m.in.:
  - poprawę efektywności energetycznej wraz z modernizacją budynku Publicznego Przedszkola nr 2 w Jelczu-Laskowicach,
  - modernizację budynku UMIG.
- ❖ Zakłada się dalszą kontynuację działań związanych z ochroną środowiska naturalnego poprzez:
  - realizację programu usuwania azbestu,
  - kontynuację programu dofinansowań do likwidacji starych, nieekologicznych źródeł ciepła na nowoczesne źródła ciepła, w tym innych działań mających na celu ograniczenie emisji szkodliwych substancji.
- ❖ Kontynuacja procesów związanych z planowaniem przestrzennym.
- ❖ Kontynuacja procesów związanych z cyfryzacją gminy – rozwojem e-usług, komputeryzacją, rozwojem infrastruktury serwerowej.
- ❖ Kontynuacja realizacji zadań wybranych w Budżecie obywatelskim na 2023 r.
- ❖ Zakłada się kontynuację prac związanych z budową żłobka i przedszkola w Jelczu-Laskowicach jako demonstracyjnego obiektu użyteczności publicznej.
- ❖ W zakresie sportu i rekreacji planowana jest m.in.: modernizacja placów zabaw i siłowni plenerowych, budowa strefy *street workout*, budowa pomostu rekreacyjnego na akwenu pierwszego stawu jelczańskiego przy plaży w Jelczu-Laskowicach.

Spis tabel

Tabela 1 Gmina Jelcz-Laskowice w liczbach w latach 2017-2021.....	10
Tabela 2 Liczba uchwał Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach w 2022 r.....	18
Tabela 3 Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 r.	18
Tabela 4 Wykonanie budżetu miasta i gminy Jelcz-Laskowice za 2022 r. [zł].....	20
Tabela 5 Informacja finansowa dla miasta i gminy Jelcz-Laskowice za rok 2022.....	21
Tabela 6 Prognoza limitu zadłużenia na najbliższe lata (wzór z art. 243)	23
Tabela 7 Stan i prognoza wyniku budżetu oraz nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata	24
Tabela 8 Inwestycje kontynuowane i rozpoczynane w 2022 r.	25
Tabela 9 Projekty realizowane przez Gminę Jelcz-Laskowice w 2022 r. oraz źródła ich finansowania (w zł)	29
Tabela 10 Dane demograficzne w 2022 r.	33
Tabela 11 Szkoły podstawowe na terenie Gminy Jelcz-Laskowice	34
Tabela 12 Przedszkola na terenie Gminy Jelcz-Laskowice	35
Tabela 13 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r.	36
Tabela 14 Stan zatrudnienia w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym 2021/2022	37
Tabela 15 Liczba nauczycieli wg awansu zawodowego.....	38
Tabela 16 Dane statystyczne Miejskiej Biblioteki Publicznej za 2022 r.....	44
Tabela 17 Wybrane rodzaje świadczeń pieniężnych.....	46
Tabela 18 Liczba zatrudnionych obcokrajowców – odpowiedzi 15 przedsiębiorstw	52
Tabela 19 Miejsca zakwaterowania stałego dla uchodźców na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	52
Tabela 20 Harmonogram Budżetu Obywatelskiego w 2022 r.	53
Tabela 21 Zadania w ramach budżetu obywatelskiego w 2022 r.....	54
Tabela 22 Wykaz podmiotów, które otrzymały dotację z budżetu gminy w 2022 r. na realizację zadań publicznych	55
Tabela 23 Liczba i wskaźniki dotyczące przestępczości za 2022 r.	58
Tabela 24 Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w 2022 r.	62
Tabela 25 Odpady komunalne zebrane w PSZOK (ul. Techników 6, Jelcz-Laskowice)	64
Tabela 26 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń w ciągu 2022 r.	65

